

EU
PROJEKTI
U ISTRICI

The project is co-funded by the European Union,
Instrument for Pre-Accession Assistance.

ISTARSKA REGIONE
ŽUPANIJA ISTRIANA

EU PROJEKTI U ISTRI

The project is co-funded by the European Union,
Instrument for Pre-Accession Assistance.

ISTARSKA REGIJONA
ŽUPANIJA ISTRIANA

U ovoj brošuri s ponosom predstavljamo 20 reprezentativnih projekata s teritorija Istarske županije u kojima su sudjelovali svi upravni odjeli i agencije Istarske županije – od Istarske razvojne agencije IDA-e preko Istarske regionalne energetske agencije IRENA-e do Agencije za ruralni razvoj Istre AZRRI-ja – te druge institucije kojima je osnivač Istarska županija.

Nezahvalan je posao izdvojiti određene projekte, no cilj nam je ukratko ovom publikacijom dati presjek različitih projekata iz raznovrsnih područja djelovanja Istarske županije.

U pretpristupnom razdoblju Istarska se županija pokazala najuspješnijom u povlačenju financijskih sredstava iz raznih europskih fondova, kao i drugih međunarodnih programa. Razgranata mreža suradnje s partnerima iz inozemstva, članstva u međunarodnim organizacijama, djelovanje Ureda u Bruxellesu doprinijeli su bogatom iskustvu i činjenici da su subjekti iz Istarske županije sudjelovali do sada u 320 projekata financiranih iz europskih i drugih međunarodnih fondova. Vrijednost tih projekata, od kojih su neki još u implementaciji, za područje Istarske županije je 106 milijuna eura.

Kao punopravnoj članici europske obitelji na raspolaganju su nam strukturni fondovi za koje tijela Istarske županije, u suradnji s općinama i gradovima, gospodarstvom i udrugama civilnog društva, naveliko pripremaju projekte u vrijednosti od oko 190 milijuna eura, za razdoblje od 2014. do 2020. godine.

Upravo strukturne fondove vidimo kao veliku razvojnu šansu koja nam omogućuje realizaciju onih projekata koje, iskreno govoreći, sami ne bismo mogli financirati. Stoga se intenzivno pripremamo za velike infrastrukturne projekte prvenstveno kroz izradu tehničke dokumentacije, bez koje ne možemo govoriti o razvoju. Ulažemo i u edukaciju djelatnika, što također nastojimo financirati kroz europske projekte.

Prioriteti će biti projekti iz domene gospodarstva i poljoprivrede, socijale, zdravstva i školstva, ali ne smijemo zanemariti turizam za koji, isto tako, postoje mogućnosti u europskim fondovima, što u sljedećem razdoblju moramo još bolje iskoristiti.

Prvenstveno infrastrukturne projekte razvijamo u suradnji s našim općinama i gradovima koji su vlasnici javne imovine i najbolje znaju potrebe na teritoriju, sve da bi ti projekti postali motori i pokretači ujednačenog razvoja čitave naše županije.

Širimo i naše prijateljske odnose na nove regije partnere, poput poljske Malopolske ili njemačkog Baden-Württemberga, i nove modele suradnje preporučene od Europske unije, poput Europske grupe za teritorijalnu suradnju, uz pomoć kojih namjeravamo razvijati nove projekte te i dalje ostvarivati konkretnu financijsku korist za našu županiju.

Prekograničnom suradnjom želimo nastaviti dokazivati da granice nisu barijere, već mostovi povezivanja, maksimalno doprinoseći stvaranju zajedničkog europskog prostora.

Uživajte u čitanju!

ŽUPAN
mr. sc. Valter Flego

UVOD	8
MULTILATERALNA SURADNJA	11
BILATERALNA SURADNJA	11
01 DO THE RIGHT(S) THING!	12
02 S.I.M.P.L.E.	14
03 ADRIGOV	16
04 A.C.E.	18
05 LOVE YOUR HEART	20
06 R.E.D.D. H.I.L.L.	22
07 PARENZANA MAGIC	24
08 KEY-Q	26
09 REVITAS	28
10 HOLISTIC	30
11 ŽIVO!	32
12 SHAPE	34
13 ŽCGO KAŠTIJUN	36
14 PROJEKT POREČ	38
15 ALTERENERGY	40
16 LEGEND	42
17 EA SEA-WAY	44
18 METRIS PLUS	46
19 CLUSTER CLUB	48
20 SEED	50

UVOD

Izrada ove brošure financirana je putem europskog projekta AdriGov (Adriatic Governance Operational Plan) koji se provodi kroz IPA Program jadranske prekogranične suradnje 2007. – 2013. Projekt je osmišljen između prijateljskih i partnerskih regija na osnovi dugogodišnje suradnje na jadransko-jonskom teritoriju i partnerstava nastalih na temeljima Jadranske euroregije koja je osnovana 2006. godine u Puli. Prvi zajednički projekt bio je Adri.Eur.O.P. kojim su stvoreni preduvjeti za nesmetan rad Jadranske euroregije koja je u to vrijeme predstavljala jedinstveni model suradnje jedinica regionalne i lokalne samouprave od Italije do Grčke u vidu međunarodne asocijacije.

Tadašnji cilj projekta bio je podržati rad Jadranske euroregije u prvom razdoblju djelovanja, pospješiti njene odnose s tijelima i institucijama EU-a te stvoriti učinkovit operativni program djelovanja Jadranske euroregije.

Danas je Jadranska euroregija narasla u Jadransko-jonsku euroregiju koja se sastoji od 26 članica, regionalnih i lokalnih vlasti iz Italije, Slovenije, Hrvatske, Bosne i Hercegovine, Crne Gore, Albanije i Grčke.

Većina ih je zastupljena i u partnerstvu projekta AdriGov kojemu je jedan od ciljeva razvoj i usvajanje Strategije EU-a za jadransku i jonsku regiju – EUSAIR kao svojevrsne prethodnice aktualnog procesa stvaranja Jadransko-jonske makroregije. Ta bi strategija trebala biti donesena po uzoru na usvojene Baltičku i Dunavsku strategiju, kao preduvjet za, između ostalog, efikasnije korištenje europskih fondova.

Upravo je efikasno korištenje europskih sredstava cilj i Istarskoj županiji koja je kroz ovaj projekt provodila aktivnosti usmjerene na jačanje kapaciteta za provedbu europske regionalne politike i korištenje europskih sredstava u javnom, civilnom i gospodarskom sektoru.

Tako je putem ovog projekta Istarska županija provela ciklus edukacija „EU fondovi i uspješno upravljanje EU projektima – europski alati za lokalni i regionalni razvoj“, u sklopu kojeg su održane sljedeće radionice: „Upravljanje projektnim ciklusom“, „Kohezijski i strukturni fondovi“, „Programi Unije“ i „EU fondovi u praksi“. Održano je i niz radionica osim spomenutog ciklusa: „Strateško planiranje na regionalnoj razini“, „Smjernice za programsko razdoblje 2014. – 2020.“, „Povećanje gospodarske aktivnosti i konkurentnosti malog i srednjeg poduzetništva“, „Predstavljanje programa Erasmus+“ te seminar „Ljudska prava“.

Osim pripreme i provedbe europskih projekata, važno je dati podršku našim prijateljskim subjektima iz susjednih država koje će tek postati članice Europske unije te prenijeti svoja iskustva onima koji žele učiti od Istarske županije, kao što je ona dosad usvajala iskustva i znanja prijatelja iz inozemstva, prvenstveno susjedne Italije.

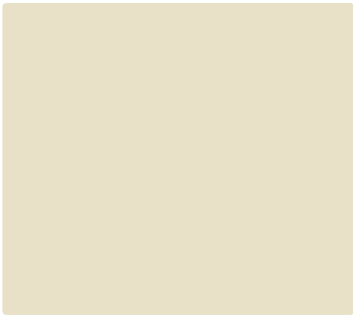
Danas Istarska županija sudjeluje u upravljačkim tijelima IPA Programa prekogranične suradnje te je najveći broj projekata financiran kroz prekogranične programe Slovenija – Hrvatska i jadranske prekogranične suradnje, čime je stečeno bogato iskustvo i postavljeni temelji za učinkovito upravljanje strukturnim fondovima.

UPRAVNI ODJEL ZA MEĐUNARODNU SURADNJU I EUROSKE POSLOVE

V. D. PROČELNICE

Patrizia Bosich

MULTILATERALNA SURADNJA

Istarska županija sudjeluje u radu brojnih međunarodnih organizacija, prije svega onih koje okupljaju regionalnu razinu vlasti, članica je ili njezini predstavnici surađuju s međunarodnim organizacijama, inicijativama i mrežama, od kojih su zasigurno najvažnije: AER – Skupština europskih regija (Istarska županija članica od 1994.; asocijacija je koja okuplja više od 250 regija iz 25 država radi njihovog predstavljanja pred europskim institucijama), CRPM – Konferencija perifernih primorskih regija Europe (od 2001.), IRE – Institut regija Europe (sa sjedištem u Salzburgu, a Istarska je županija bila jedan od osnivača 2005.), JE – Jadranska euroregija (osnovana u Puli 2006. sa sjedištem u Puli), AEBR – Asocijacija europskih pograničnih regija, Waterregio (2008.), ALDA – Asocijacija agencija lokalne demokracije, MMFN – Mreža mediteranskih modelnih šuma (2008.), AREV – Skupština europskih vinskih regija (2008.), CEMR – Vijeće europskih općina i županija (2010.), R20 – Regije za klimatsko djelovanje (2010.), NECSTouR – Mreža europskih regija za konkurentan i održivi turizam (2011.). Istarska županija ostvaruje suradnju i s Vijećem Europe – Kongresom regionalnih i lokalnih vlasti i Odborom regija EU-a.

Politička suradnja s navedenim organizacijama ima za cilj poticati gospodarske, kulturne, znanstvene i druge oblike suradnje. Temeljem suradnje s međunarodnim organizacijama stječe se iskustvo i novo znanje u raznim područjima regionalnog razvoja. Cilj uključivanja i sudjelovanja u radu takvih tematskih partnerskih mreža je unaprijediti određeni sektor, upoznati se s dobrim praksama, stvoriti partnerske odnose s drugim regijama te u konačnici stvoriti i realizirati zajedničke razvojne projekte.

BILATERALNA SURADNJA

Temeljem bilateralne suradnje s inozemnim regijama do sada su sklopljeni sljedeći sporazumi kojima se ostvaruje međuregionalna suradnja u različitim područjima: Toskana (Italija, 1994.), Ligurija (Italija, 2010.), Veneto (Italija, 1995./obnovljen 2013.), Friuli-Venezia Giulia (Italija, 1999./obnovljen 2011.), Somogy (Mađarska, 1998.), Koruška (Austrija, 1998.), Hargita (Rumunjska, 2000.), Vojvodina (Srbija, 2001.), Zeničko-dobojski kanton (BiH, 2004.), Kerry (Irska, 2004.), Yunnan (Kina, 2004.), Trenčín (Slovačka, 2004.), Zhejiang (Kina, 2005.), Sarajevski kanton (BiH, 2008.), Champagne Ardenne (Francuska, 2009.), Apulija (Italija, 2009.), Emilia-Romagna (Italija, 2011.), Malopolska (Poljska, 2013.).

Osim ovih regija, tu su još brojne druge regije s kojima Istarska županija nema potpisane sporazume o suradnji, ali uspješno surađuje na području europskih projekata ili u sklopu rada međunarodnih organizacija ili drugih zajedničkih inicijativa.

01 DO THE RIGHT(S) THING!

TEMA/PODRUČJE KOJE POKRIVA PROJEKT

ljudska prava

NAZIV PROJEKTA

Jačanje svijesti mladih Europljana
o ljudskim pravima, miru i razvoju u XXI. stoljeću

AKRONIM PROJEKTA

Do the Right(s) Thing!

SEKTOR

obrazovanje

IZVOR FINANCIRANJA (PROGRAM)

EuropeAid – Program „Sudjelovanje nedržavnih
aktera i predstavnika lokalnih vlasti u razvoju”

KORISNIK U ISTRI

Istarska županija

VRIJEDNOST PROJEKTA

UKUPNA VRIJEDNOST: 1.210.809,33 €

VRIJEDNOST ZA ISTARSKOG KORISNIKA: 186.464,42 €

TRAJANJE

ožujak 2014. – ožujak 2017.

do the
right(s)
thing!

Glavni cilj projekta je promicanje kulture koja podržava **ljudska prava, mir i globalni razvoj među mladim Europljanima** u Italiji, Hrvatskoj i Francuskoj radi izgradnje pravednije budućnosti bez siromaštva i konflikata. Specifični cilj, s druge strane, je podizanje svijesti i razumijevanja među učenicima u EU-u, u dobi od 11 do 18 godina, u Toskani, Donjoj Normandiji i Istarskoj županiji o načinima na koje mogu koristiti svoja stajališta, glas i akcije u promociji ljudskih prava na lokalnoj i globalnoj razini.

U sklopu projekta za Istarsku županiju predviđene su brojne aktivnosti koje počinju treningom profesora viših razreda osnovnih i srednjih škola. Profesori će se upoznati s metodologijom i informacijama o specifičnom ljudskom pravu, što će potom primijeniti na **edukativnim aktivnostima podizanja svijesti učenika u razredima**. Središnji događaj projekta, Susret ljudskih prava, održat će se svake godine u povodu Dana ljudskih prava. Učenici će na ovoj manifestaciji imati priliku biti aktivni, predstaviti svoje radove i postavljati pitanja gostima. Uzvanici će biti relevantni književnici, znanstvenici, umjetnici, glazbenici i glumci te učenici iz partnerskih regija Toskane i Donje Normandije. Slijede radionice o demokratskoj participaciji, čiji je cilj dodatna edukacija učenika o specifičnom ljudskom pravu, a njihov je rezultat izrada nekoliko prijedloga koje će učenici direktno predstaviti donositeljima odluka na lokalnoj razini na završnoj radionici. Relevantni donositelji odluka obvezat će se da će jedan od prijedloga provesti u praksi. U sklopu projekta održat će se i nacionalna radionica, na koju će biti pozvani brojni relevantni dionici koji će analizirati ljudska prava i njihovo mjesto u školskim kurikulumima.

Kroz projekt će se razviti interaktivna platforma na internetu čija je svrha razmjena iskustava i promocija aktivnosti učenika i profesora iz tri regije. Svake će godine biti publiciran Dosje o ljudskim pravima na temu ljudskog prava koje je u fokusu te godine, i to na četiri jezika.

Projekt Do the Right(s) Thing!¹ rezultat je i primjer dobre prakse višegodišnjih edukacija učenika srednjih škola u Regiji Toskana o ljudskim pravima. U Istarskoj županiji provedba projekta počela je upravo u trenutku u kojem je u kurikulumu hrvatskih srednjih škola počelo uvođenje nastavnog predmeta građanski odgoj i obrazovanje, čiji je cilj priprema učenika da iz škole izađu kao aktivni i odgovorni građani. Specifična ljudska prava koja će učenici obrađivati na radionicama u sklopu projekta Do the Right(s) Thing!¹ uvelike će doprinijeti postizanju tog cilja.

Anamaria Škopac Pamić i Ana Šimić
KOORDINATORICE PROJEKTA

Rezultati projekta

- » povećanje svijesti učenika o ljudskim pravima kroz povezivanje s kolegama unutar i izvan EU-a te bolje razumijevanje o tome kako njihove lokalne akcije mogu pridonijeti zaštiti, promociji i povećanju ljudskih prava lokalno i globalno
- » stvaranje osjećaja sigurnosti kod profesora viših razreda osnovnih i srednjih škola koji u svojim razredima predaju o pitanjima ljudskih prava
- » povećanje kapaciteta lokalnih vlasti u tri regije u oblikovanju i promociji zajedničkih akcija koje podupiru i povećavaju ljudska prava; lokalne vlasti se aktivno bave izazovima poput globalnog siromaštva, kroz razmjenu iskustava i ekspertize

Tema ljudskog prava mijenja se svake godine provedbe projekta, u dogovoru projektnih partnera. Prve je godine tema „Pravo na mir za održivi planet“.

Cilj je tijekom tri godine u aktivnosti projekta u tri regije **uključiti ukupno 43.350 učenika, 398 profesora i 60 donositelja odluka na lokalnoj razini.**

Partneri u projektu su Istarska županija (Hrvatska), Regija Toskana, Oxfam Italija, Sveučilište u Firenci (Italija), Regija Donja Normandija i Međunarodni institut za ljudska prava i mir (Francuska).

02 S.I.M.P.L.E.

TEMA/PODRUČJE KOJE POKRIVA PROJEKT
zaštita prava i osnaživanje identiteta
pripadnika manjina

NAZIV PROJEKTA
Jačanje identiteta pripadnika manjina
vodi ravnopravnosti

AKRONIM PROJEKTA
S.I.M.P.L.E.

SEKTOR
zaštita prava manjina

IZVOR FINANCIRANJA (PROGRAM)
IPA Program jadranske prekogranične suradnje
2007. – 2013.

KORISNIK U ISTRI
Istarska županija

VRIJEDNOST PROJEKTA
UKUPNA VRIJEDNOST: 1.061.078,00 €
VRIJEDNOST ZA ISTARSKOG KORISNIKA: 177.040,00 €

TRAJANJE
ožujak 2011. – veljača 2014.

www.simpleproject.eu

Projekt S.I.M.P.L.E. bio je usmjeren na sustavno prikupljanje podataka o stupnju zaštite manjinskih prava u jadranskim regijama pet različitih država (Italija, Hrvatska, Slovenija, Crna Gora i Albanija) te analizu njihovih socioloških, kulturoloških, pravnih i političkih aspekata kao temelja izrade zajedničke strategije.

Najznačajniji rezultati ostvareni implementacijom projekta vidljivi su u **identifikaciji prepreka koje onemogućuju cjelovitu socioekonomsku koheziju pripadnika etničkih manjina** u jadranskim regijama, izradi Jadranskog akcijskog plana za promicanje i osnaživanje manjinskih skupina, uspostavi javno-privatnog sustava suradnje – stalnog jadranskog opservatorija manjinskih zajednica – definiranju zajedničkih smjernica i modela upravljanja, **osnaživanju kapaciteta pripadnika manjinskih zajednica za promicanje i zaštitu svojih prava, jačanju svijesti sveukupnog stanovništva jadranskih regija o navedenoj problematici organizacijom konferencija, seminara i radionica.**

U sklopu projekta S.I.M.P.L.E. u Istarskoj županiji iniciran je niz programa s ciljem jačanja kulturnih identiteta i raznovrsnosti manjinskih zajednica u zemljama jadranskog okruženja, te je s radom započela i Agencija za potporu multijezičnosti Istarske županije.

Kroz programe je pružana praktična pomoć građanima i lokalnim i regionalnim javnim tijelima, osobito kod prevođenja akata, dokumenata i natpisa te u prevođenju udžbenika. Posebno je pružana pomoć savjetovanjem o građanskim pravima, a davani su i jezični savjeti. Izrađen je kratak vodič za dvojezičnost koji prikazuje

Strengthening the Identity
of Minority People Leads to Equality

Europski projekt S.I.M.P.L.E. je akronim za Strengthening the Identity of Minority People Leads to Equality (Jačanje identiteta pripadnika nacionalnih manjina vodi ravnopravnosti) i prva je inicijativa institucionalne kooperacije država na jadranskoj obali (zemlje sudionice su Hrvatska, Italija, Crna Gora, Albanija i Slovenija) koja ima za cilj jačanje pozicije autohtone talijanske nacionalne zajednice putem promocije dvojezičnosti u skladu sa statutima općina, gradova i Istarske županije te multikulturalizma kao izraza vrijednosti kulturne različitosti.

Viviana Benussi
ZAMJENICA ŽUPANA ISTARSKE ŽUPANIJE

zakonsku regulativu te letak s popisom dvojezičnih natpisa koji je distribuiran gradovima i općinama kao i svim poduzetnicima s ciljem promicanja, unutar Istarske županije, jednakosti i ravnopravnosti u uporabi hrvatskog i talijanskog jezika.

Posvećena je pažnja stručnom osposobljavanju prevoditelja te usvajanju ujednačene terminologije. U tom smislu prevoditeljice/i će biti umreženi i imati jedinstveni pristup u obavljanju zahtjevnih prevoditeljskih poslova. S tim ciljem nabavljen je SDL Trados, vodeći softver na tržištu programa za računalno potpomognuto prevođenje. Rezultat su smanjeni troškovi prevođenja, kvalitetno, dosljedno i točno prevođenje te jednostavno stvaranje prijevodne memorije i terminološke baze podataka.

U sklopu projekta S.I.M.P.L.E. održani su tečajevi talijanskog jezika za djelatnike Policijske uprave istarske te domova za starije i nemoćne osobe u Istarskoj županiji. Također je nabavljen info-kiosk koji je smješten u Zajednici Talijana Rovinja te slušalice za simultano prevođenje.

Uspješnost projekta potvrdila je i Europska komisija izabравši ga kao uspješan primjer projekta iz Republike Hrvatske za tematsko socijalno uključivanje i razvoj.

Projekt je provela Istarska županija u suradnji s Talijanskom unijom Rijeka (Hrvatska), Regijom Abruzzo, tvrtkom Progetti Sociali s.r.l. Impresa sociale, Institutom za međunarodnu sociologiju iz Gorizije (Italija), Talijanskom unijom Kopar (Slovenija), Ministarstvom za ljudska i manjinska prava Crne Gore (Crna Gora), Općinom Durres i Centrom za suradnju i razvoj iz Tirane (Albanija).

Rezultati projekta

- » **promicanje održivog socioekonomskog razvoja jadranskih regija s područja Italije, Hrvatske, Slovenije, Albanije i Crne Gore putem promicanja socijalne kohezije pripadnika manjina**
- » **razvijanje inovativnih strategija i modela upravljanja sustavom zaštite manjinskih prava**
- » **identifikacija stvarnih poteškoća pripadnika manjina u ostvarivanju njihovih radnih i socijalnih prava**
- » **uključivanje pitanja zaštite manjinskih prava među prioritete nadležnih vlasti jadranskih regija**
- » **promicanje zajedničkih modela upravljanja**
- » **povećanje etni-kulturne osjetljivosti stanovnika jadranskih regija**
- » **organizacija godišnjeg Jadranskog interkulturalnog dana**

03 ADRIGOV

TEMA/PODRUČJE KOJE POKRIVA PROJEKT
razvoj ljudskih resursa na području europskih fondova

NAZIV PROJEKTA
Operativni plan za javno upravljanje
na jadranskom području

AKRONIM PROJEKTA
AdriGov

SEKTOR
institucionalna suradnja
na jadransko-jonskom području

IZVOR FINANCIRANJA (PROGRAM)
IPA Program jadranske prekogranične suradnje
2007. – 2013.

KORISNIK U ISTRI
Istarska županija

VRIJEDNOST PROJEKTA
UKUPNA VRIJEDNOST: 3.346.712,00 €
VRIJEDNOST ZA ISTARSKOG KORISNIKA: 332.217,81 €

TRAJANJE
listopad 2012. – ožujak 2015.

www.adrigov.eu

Cilj projekta AdriGov je definicija i promocija Operativnog plana za javno upravljanje na jadranskom području, što je važan korak prema usvajanju **jadransko-jonske makroregionalne strategije** i stvaranju sinergije za djelotvoran pristup razvojnim mogućnostima regija. U skladu s tim, ostali ciljevi vezani su uz transfer znanja da bi se ojačala osviještenost o europskim integracijama i Europskoj uniji tako da se poboljšaju **kompetencije i rad stručnjaka lokalne i regionalne samouprave u sferi upravljanja, financiranja i administracije europskih fondova.**

Istarska županija, kao partner u projektu, odgovorna je za radni paket pod nazivom Instrument za europske integracije, u sklopu kojeg je otvoren Centar za EU i međunarodnu suradnju u Istri s ciljem promicanja međunarodne suradnje na području

Nakon ulaska Republike Hrvatske u Europsku uniju otvorio se niz mogućnosti za javni, privatni i civilni sektor te financiranje projektnih prijedloga putem Europske unije. Posebni su izazov veliki razvojni projekti za koje se regionalna i lokalna samouprava intenzivno pripremaju. Stoga smo iskoristili ovaj projekt za edukaciju dionika na području Istarske županije o korištenju europskih fondova putem novootvorenog Centra za EU i međunarodnu suradnju kroz koji smo u 2013. i 2014. godini educirali 400 sudionika.

Antonija Babić
KOORDINATORICA PROJEKTA

Jadransko-jonske makroregije, srednje i jugoistočne Europe. **Unaprjeđenje upravljanja regionalnim razvojem predviđeno je putem jačanja kapaciteta za strateško planiranje, pripremu i provedbu projekata sufinanciranih sredstvima Europske unije i drugih međunarodnih izvora**, utemeljenih na sustavnoj provedbi programa edukacije, profesionalnog usavršavanja i znanstvenog istraživanja.

Partneri: Istarska županija, DUNEA – Regionalna razvojna agencija Dubrovačko-neretvanske županije (Hrvatska), regije Molise, Apulija, Marche, Veneto, Abruzzo, Emilia-Romagna te Informest (Italija), Općina Kotor (Crna Gora), Regija Epir (Grčka), Regija Skadar (Albanija) i Hercegovačko-neretvanski kanton (BiH).

Rezultati projekta

- » promicanje i uključivanje u zajednički plan upravljanja jadransko-jonskim područjem
- » podizanje svijesti i informiranje o korištenju europskih fondova s ciljem unaprjeđenja znanja i vještina djelatnika regionalne i lokalne samouprave
- » stvaranje efektivnog modela upravljanja u regiji
- » otvaranje Centra za EU i međunarodnu suradnju u Balama
- » jačanje kapaciteta za strateško planiranje, pripremu i provedbu projekata sufinanciranih sredstvima Europske unije i drugih međunarodnih izvora

04 A.C.E.

TEMA/PODRUČJE KOJE POKRIVA PROJEKT
aktivno građanstvo/europski izbori

NAZIV PROJEKTA
Aktivne zajednice za Europu

AKRONIM PROJEKTA
A.C.E.

SEKTOR
građanstvo/civilno društvo

IZVOR FINANCIRANJA (PROGRAM)
Europa za građane

KORISNIK U ISTRI
Zaklada za poticanje partnerstva
i razvoja civilnog društva

VRIJEDNOST PROJEKTA
UKUPNA VRIJEDNOST: 310.633,00 €
VRIJEDNOST ZA ISTARSKOG KORISNIKA: 62.425,00 €

TRAJANJE
ožujak 2014. – ožujak 2015.

Active
Communities
for Europe

Projekt želi pružiti potporu **aktivnom uključivanju građana u demokratski život** Europske unije kroz inovativne i neformalne metode obrazovanja, poput kazališta potlačenih, te kroz javne rasprave, medijsku promociju i istraživanje javnog mnijenja.

Projekt će se posebno usmjeriti na mlade, i to kroz trening za junior trenere o aktivnom građanstvu na lokalnoj razini te kroz međunarodni trening u Londonu. Nakon treninga u Londonu pri povratku u svoje zemlje junior treneri organizirat će lokalne, javne akcije putem kojih će senzibilizirati građane o aktualnim temama. Drugi dio projekta također se odnosi na trening o aktivnom građanstvu, no bit

će namijenjen trenerima/aktivistima koji će se sastati u Bugarskoj, a potom će sudionici organizirati lokalna događanja i prenijeti svoje znanje građanima u svojim lokalnim zajednicama. Osim treninga bit će organizirano i 14 lokalnih javnih rasprava, izrađena dva priručnika o europskim vrijednostima i aktivnom građanstvu, izradit će se promotivni materijali, organizirati studijsko putovanje u Bruxelles te posjet Europskom parlamentu.

Partneri u projektu su Zaklada za poticanje partnerstva i razvoja civilnog društva, Istarska županija (Hrvatska), Zaklada za poticanje znanosti i kreativnosti (Poljska), Zaklada suvremenog društva (Bugarska), Udruga Kid Pina (Slovenija), Udruga Svetionik (Crna Gora), Co-operativa Cosmo (Italija) te CSV/Volonteuropes (Velika Britanija).

Dosad najveći projekt Zaklade uključuje partnere iz zemalja s najmanjim odazivom na izborima za Europski parlament. Nastavak je uspješno implementiranih projekata I.C.E. i THINK.EU te nastavak aktivnosti Zaklade u smjeru edukacije građana o prednostima Europske unije i prilikama koje ona pruža, ali i u skladu s kampanjom aktivnog građanstva i važnošću uključivanja građana u proces donošenja odluka.

Andrej Pevec
VODITELJ PROJEKTA

Rezultati projekta

- » istraživanje i edukacija građana o aktivnom građanstvu
- » edukacija 35 mladih za junior trenere u Londonu
- » povećanje razine osviještenosti o aktivnom građanstvu i europskim izborima kroz lokalne predstave koje organiziraju junior treneri
- » edukacija 35 građana za trenere na međunarodnom treningu u Bugarskoj
- » organizacija javnih rasprava
- » izrada priručnika za aktivno građanstvo i europske izbore od strane vrtića
- » uključivanje 300.000 osoba kroz medijsku kampanju

05 LOVE YOUR HEART

TEMA/PODRUČJE KOJE POKRIVA PROJEKT
prevencija kardiovaskularnih bolesti

NAZIV PROJEKTA
Jadranska mreža prevencije
kardiovaskularnih bolesti

AKRONIM PROJEKTA
LOVE YOUR HEART

SEKTOR
javno zdravstvo

IZVOR FINANCIRANJA (PROGRAM)
IPA Program jadranske prekogranične suradnje
2007. – 2013.

KORISNICI U ISTRI
Istarska županija, Opća bolnica Pula,
Istarski domovi zdravlja

VRIJEDNOST PROJEKTA
UKUPNA VRIJEDNOST: 1.360.469,91 €
VRIJEDNOST ZA ISTARSKÉ KORISNIKE: 738.300,00 €

TRAJANJE
listopad 2012. – rujan 2015.

www.loveyourheart.eu

Kardiovaskularne bolesti kao najveći javnozdravstveni problem

Kardiovaskularne bolesti (KVB) su vodeći uzrok smrtnosti u cijeloj jadranskoj regiji, pa tako i u Hrvatskoj, Italiji i Albaniji. Budući da se radi o multiuzročnoj skupini bolesti u čijoj podlozi leže brojni rizični čimbenici, sam pojam KVB pokriva široko područje i mnogo zasebnih entiteta. Posljedice tih bolesti se velikim dijelom mogu spriječiti **zdravim načinom života i prehrane**, no građani najčešće nemaju znanstvene informacije o tome kako se to postiže i mali je broj adekvatnih stručno-edukativnih programa u tom smislu u cijeloj regiji.

Projekt LOVE YOUR HEART osmišljen je s ciljem prekogranične suradnje i umrežavanja pri stvaranju zajedničkog modela **prevencije najpogubnijih bolesti u cijeloj jadranskoj regiji – kardiovaskularnih bolesti**. Kreiran preventivni model mora biti prilagođen različitim razvojnim i ekonomskim situacijama u Istri, Venetu i Albaniji te omogućiti dostupnije i ekonomičnije preventivne usluge utemeljene na znanstvenim načelima (unatoč globalnoj krizi zbog koje se sve manje sredstava ulaže u promociju zdravlja). Stručan i održiv program prevencije KVB-a razvija se zajedničkim radom postojećih i novostvorenih međunarodnih i međuregionalnih mreža te integrativnom suradnjom upravnih tijela, zdravstvenih ustanova i civilnog sektora koji se bave prevencijom KVB-a.

Svi ciljevi i planirani rezultati projekta doprinose poboljšanju zdravstvenog stanja građana i smanjenju pobolijevanja i umiranja od kardiovaskularnih bolesti te ogromnih posljedičnih troškova.

LOVE YOUR HEART

Sukladno Planu za zdravlje građana Istarske županije, prevencija kardiovaskularnih bolesti jedan je od javnozdravstvenih prioriteta još od 2005. godine. Tijekom dosadašnjeg rada prepoznata je potreba jačeg međusobnog povezivanja svih pružatelja preventivnih usluga, potreba podizanja dosadašnjeg rada na višu razinu uz omogućavanje šire dostupnosti i veće ekonomičnosti preventivnih programa te potreba dodatne edukacije zdravstvenih djelatnika.

U želji da se omogući zadovoljavanje tih potreba Istarska županija je 2011. godine prijavila projekt LOVE YOUR HEART na natječaj IPA Program jadranske prekogranične suradnje 2007. – 2013. zajedno s Istarskim domovima zdravlja, Općom bolnicom Pula, tri talijanska i jednim albanskim partnerom.

LOVE YOUR HEART predstavlja prvi projekt takve vrste u zdravstvenom sektoru u Hrvatskoj i prepoznat je na nacionalnoj razini, a njegovi su rezultati (edukativni materijali, regionalni preventivni centar) također jedinstveni u hrvatskom javnom zdravstvu.

Roberta Katačić
VODITELJICA PROJEKTA

Centar za prevenciju kardiovaskularnih bolesti u Istri

Kroz projekt LOVE YOUR HEART osigurani su infrastruktura i resursi za Centar za prevenciju kardiovaskularnih bolesti u Istarskoj županiji kao mjesto na kojem će se **educirati stručnjaci i građani te koordinirati rad svih pružatelja preventivnih kardiovaskularnih usluga** (zdravstvenih ustanova, nevladinih organizacija, jedinica lokalne samouprave, odgojno-obrazovnih ustanova i sportsko-rekreativnih društava).

Centar je podijeljen na dva dijela. Prvi dio se nalazi unutar Istarskih domova zdravlja (IDZ) gdje se odvija većina aktivnosti vezanih za promociju zdravlja, informatizaciju i prosvjećivanje građana te objedinjavanje rada na prevenciji KVB-a. Centar u Puli **usko surađuje s ispostavama IDZ-a u Istri i s liječnicima obiteljske medicine koji obavljaju sistematske preglede s ciljem ranog otkrivanja rizičnih pacijenata**. U Centru se odvija individualno savjetovanje i grupni rad s rizičnim građanima i pacijentima koji su preboljeli srčani infarkt ili moždani udar.

U Općoj bolnici Pula nalazi se drugi dio Centra koji ima dijagnostičko-konzilijarni, ali i edukativni karakter (za hospitalizirane bolesnike). U njemu se mimo liste čekanja dijagnostički obrađuju najrizičniji pacijenti koje su na pregled poslali obiteljski liječnici.

Partneri: Istarska županija, Opća bolnica Pula, Istarski domovi zdravlja (Hrvatska), Scuola Centrale Formazione, Azienda ULSS No. Chioggia, Casa di cura „Madonna della salute” s.r.l. (Italija) i ADRA Albanija (Albanija).

Rezultati projekta

- » **razvijanje modela prevencije kardiovaskularnih bolesti (KVB) koji naglašava umrežavanje i informatizaciju**
- » **osiguravanje resursa i infrastrukture za rad**
- » **pripremanje edukativnih materijala za profesionalce uz međunarodnu suradnju i razmjenu iskustava (sektori zdravstva, obrazovanja, ugostiteljstva) te provođenje edukacije**
- » **pripremanje edukativnih materijala za građane i njihovo zdravstveno prosvjećivanje**
- » **osnivanje centara za prevenciju KVB-a u Puli i Tirani**
- » **informatičko povezivanje rada liječnika obiteljske medicine i specijalista iz bolnice i uspostavljanje vođenja registra kardiovaskularno rizičnih pacijenata u Istri**
- » **širenje rezultata projekta na cijelu jadransku regiju i Hrvatsku**

06 R.E.D.D. H.I.L.L.

TEMA/PODRUČJE KOJE POKRIVA PROJEKT
revitalizacija unutrašnjosti Istre
kroz uspostavu turističke infrastrukture

NAZIV PROJEKTA
Ruralni i ekonomski razvoj
nerazvijenog povijesnog istarskog lokaliteta

AKRONIM PROJEKTA
R.E.D.D. H.I.L.L.

SEKTOR
ruralni razvoj

IZVOR FINANCIRANJA (PROGRAM)
Jadranski program za susjedstvo
(INTERREG IIIA/PHARE 2006.)

KORISNICI U ISTRI
Istarska županija, Općina Grožnjan,
Turistička zajednica općine Grožnjan

VRIJEDNOST PROJEKTA
UKUPNA VRIJEDNOST: 384.152,51 €
VRIJEDNOST ZA ISTARKE KORISNIKE: 384.152,51 €

TRAJANJE
rujan 2008. – studeni 2009.

Lokalitet Završje nalazi se na sjeveru Istre, na području općine Grožnjan, 20-ak kilometara od granice sa Slovenijom i Italijom, a svojim karakteristikama pogoduje **razvoju ruralnog turizma**. Završje je specifičan lokalitet, sa starom jezgrom u obliku akropole, u potpunosti zakonom zaštićenom, te bogatim poljima u okolici. Ima malo stanovnika koji su uglavnom okrenuti poljoprivredi i proizvodnji tipičnih proizvoda. Završje je primjer istarske urbane arhitekture usred netaknute prirode.

U cilju pokretanja revitalizacije ruralnog kraja kreiran je projekt R.E.D.D. H.I.L.L. (Rural and Economic Development of a Disadvantaged Historical Istrian LocaliTy).

Stara školska zgrada – danas moderan Polivalentni centar

Putem projekta rekonstruirana je napuštena školska zgrada koja se nalazi na ulazu u mjesto, a danas je u njoj **moderan Polivalentni centar u Završju**. Nakon opsežnih unutarnjih i vanjskih radova, zgrada ukupne površine 329 četvornih metara sastoji se u prizemlju od turističke galerije s info-punktom, manje izložbene galerije i višenamjenskog prostora te na prvom katu od polivalentne konferencijske sale i nenatkrivene terase veličine 30-ak kvadrata koja u ljetnim mjesecima može biti izvrsno iskorištena.

Polivalentni centar Završje postao je prvi višenamjenski centar na tom području, prizemlje se koristi uglavnom za turističke i komercijalne svrhe, a prvi kat, na kojem je polivalentna sala, za organizaciju različitih događaja. U zgradi je uspostav-

“

Projekt obnove Završja ogledni je model po kojem želimo raditi europske projekte u Istarskoj županiji iz razloga što se on realizira u kontinuitetu iz nekoliko različitih međunarodnih izvora financiranja. Cilj je postaviti temelje i pripremiti projekt cjelokupne obnove Završja iz strukturnih fondova. To je projekt koji objedinjava obnovu kulturne baštine, turizam, ruralni razvoj i zaštitu okoliša.

Ivana Dragišić
KOORDINATORICA PROJEKTA

Ijen info-punkt koji pruža različite vrste informacija o Završju i cijelom okolnom području, o događajima u općini te turističkim atrakcijama istarskog poluotoka. Glavni cilj je pružiti turistima potpune informacije na jednom mjestu. Tu se nalazi i galerija koja promovira tipične proizvode s tog područja poput meda, sira, lavande, vina, ulja i drugih. Određene ciljne skupine projekta tijekom implementacije su imale priliku sudjelovati na radionicama koje su služile stvaranju platforme za razmjenu dobrih praksi u održivom razvoju jadranskih ruralnih lokaliteta. Održane su četiri radionice, a vodili su ih predstavnici talijanskih regija partnera. Teme radionica bile su: „Razvoj i implementacija održivih teritorijalnih strategija“, „Zaštita i valorizacija kulturne baštine u turističke svrhe“, „Inovativne metodologije teritorijalnog marketinga“, „Aktivno građanstvo i njihovo uključivanje u definiranje teritorijalnih strategija“.

Info-paket o lokalitetu – cjelovita informacija za turiste

Putem projekta izrađene su brošure o Završju i području Grožnjanštine i leci s mapom Završja i tehničkim informacijama za turiste. Postavljeno je 19 turističkih info-panela o lokalitetu, arhitektonskim i kulturnim znamenitostima te lokalnoj tradiciji. Paneli su postavljeni na svim važnim objektima u Završju i Grožnjanu, a postavljeni su i putokazi koji turiste usmjeravaju prema Završju na svim strateškim mjestima.

Partneri: Istarska županija, Općina Grožnjan, Turistička zajednica općine Grožnjan (Hrvatska), regije Veneto, Abruzzo i Apulija (Italija).

Rezultati projekta

- » očuvanje zaštićene arhitektonske baštine Istarske županije
- » sprječavanje iseljavanja lokalnog stanovništva u prekograničnom području i poticanje ponovnog naseljavanja
- » jačanje kulturne i turističke ponude kroz revitalizaciju povijesnih i kulturnih vrijednosti u nestajanju tipičnih jadranskih ruralnih područja
- » obnavljanje stare školske zgrade u Završju
- » uspostavljanje i opremanje Polivalentnog centra Završje

07 PARENZANA MAGIC

TEMA/PODRUČJE KOJE POKRIVA PROJEKT
turizam i ruralni razvoj

NAZIV PROJEKTA
Put zdravlja i prijateljstva

AKRONIM PROJEKTA
PARENZANA MAGIC

SEKTOR
turizam

IZVOR FINANCIRANJA (PROGRAM)
IPA Program prekogranične suradnje
Slovenija – Hrvatska 2007. – 2013.

KORISNICI U ISTRI
Istarska županija, Grad Poreč,
Grad Buje, Općina Motovun

VRIJEDNOST PROJEKTA
UKUPNA VRIJEDNOST: 509.641,80 €
VRIJEDNOST ZA ISTARKE KORISNIKE: 118.632,00 €

TRAJANJE
siječanj 2014. – ožujak 2015.

www.parenzana.net

Trasa nekadašnje uskotračne pruge Parenzane prolazila je kroz teritorije Hrvatske, Slovenije i Italije te je iz tog razloga od velike važnosti stazu zajednički razvijati. Projekt PARENZANA MAGIC usko je povezan s projektima PARENZANA I i PARENZANA II te se nastavlja na njih i formira se kao nova faza revitalizacije „Put zdravlja i prijateljstva”. Osim što se provođenjem prva dva projekta **staza infrastrukturno obnovila, ona se počela koristiti i u kulturne, sportske i turističke namjene te je pridonijela poboljšanju i obogaćivanju turističkih usluga na području na kojem se nalazi.** Očekuje se da će se novom turističkom ponudom u vidu izleta i kulturno-sportskih doživljaja te uspostavljanjem nove infrastrukture i objekata na trasi postići prepoznatljivost same trase, ali i destinacije u cjelini. Projekt promiče zdrav život usmjeren sportu i rekreaciji u prirodi te se stoga najviše projektnih aktivnosti odnosi upravo na izgradnju sportsko-rekreativnih sadržaja uz i na trasi, koji će biti dostupni za korištenje turistima, ali i lokalnom stanovništvu.

Pretpostavke za održivi razvoj temelj su provođenja projekta, a očituju se prvenstveno u osnivanju Javne ustanove Parenzana koja će održavati trasu i nakon završetka provođenja projekta. Time će trasa biti dodatno sadržajno obogaćena,

Svjesni ljepote bajkovite trase utkane u pitomi istarski krajolik, mnogo je pasioniranih šetača, istraživača, biciklista i zaljubljenika u prirodu isticalo njen silni potencijal u okviru primjerene revitalizacije. Tako je danas PARENZANA MAGIC zapravo treći po redu prirodni nastavak na projekte PARENZANA I „Put zdravlja i prijateljstva” i PARENZANA II „Ponovno oživljavanje puta zdravlja i prijateljstva”.

Dobivenim se sredstvima želi omogućiti poboljšanje uvjeta na trasi i uvođenje nekih novih elemenata ponude, osim biciklizma i pješaćenja. Ovo je treći korak u realizaciji projekta, a njime se želi ići u tom smjeru da se jednog dana kandidira za značajniji novac iz strukturnih fondova EU-a i trasa obnovi u čitavoj svojoj dužini.

Branko Curić
PROČELNIK UPRAVNOG ODJELA ZA TURIZAM ISTARSKE ŽUPANIJE

Rezultati projekta

- » razvijanje turizma kroz zajedničku prekograničnu ponudu stare revitalizirane željezničke pruge Parenzane
- » obogaćivanje turističke ponude novim kulturno-sportskim sadržajima s direktnim utjecajem na produženje turističke sezone
- » osiguranje podrške razvoju turizma na prekograničnom području Istre s pozicioniranjem revitalizirane stare željezničke pruge u osnovnu turističku ponudu
- » razvijanje novih usluga na prekograničnom području Istre koje su namijenjene rekreaciji, sportu, boravku gostiju te obnavljanje stare infrastrukture u svrhu revitaliziranja trase, izgradnja novih kapaciteta
- » stvaranje turističke destinacije Parenzane spajanjem postojeće ponude prirodne, kulturne i povijesne baštine u zajednički turistički proizvod s ciljem prepoznatljivosti trase kao kulturno-sportske destinacije

moći će zadovoljavati specifične potrebe korisnika, a izrađeni dodatni paketi koji će povećati vrijednost trase imaju svrhu i potaknuti privatni sektor da poveća svoje aktivnosti i investicije te ih poveže uz Parenzanu. Projektom se predviđaju aktivnosti koje će unaprijediti postojeća znanja i iskustva stručnjaka, a u svrhu postizanja određenog nivoa poznavanja povijesti trase Parenzana i osviještenosti o važnosti zdravlja i sporta. Održat će se i stručne radionice na kojima će se ciljne skupine educirati i tim putem razvijati i unaprijeđivati stečena znanja. Povećanje svijesti o razvojnim potencijalima i značaju **trase za ruralni razvoj i podizanje svijesti o kulturnoj, povijesnoj i prostornoj vrijednosti trase radi očuvanja ovakve jedinstvene povijesno-kulturne baštine ojačat će suradnju hrvatskih i slovenskih općina** te kroz povećanu integriranu prekograničnu suradnju utjecati na produljenje turističke sezone i potaknuti gospodarski razvoj pograničnog područja, čija je glavna djelatnost turizam.

Partneri: Istarska županija, Grad Poreč, Grad Buje, Općina Motovun (Hrvatska) te općine Kopar, Piran i Izola (Slovenija).

08 KEY-Q

TEMA/PODRUČJE KOJE POKRIVA PROJEKT
održivi turizam

NAZIV PROJEKTA
Ključ za kvalitetu razvoja
i valorizaciju poljoprivredno-prehrambenih
resursa na jadranskom području

AKRONIM PROJEKTA
KEY-Q

SEKTOR
turizam

IZVOR FINANCIRANJA (PROGRAM)
IPA Program jadranske prekogranične suradnje
2007. – 2013.

KORISNIK U ISTRI
Agencija za ruralni razvoj Istre d.o.o.
(AZRRI)

VRIJEDNOST PROJEKTA
UKUPNA VRIJEDNOST: 677.695,00 €
VRIJEDNOST ZA ISTARSKOG KORISNIKA: 310.000,00 €

TRAJANJE
ožujak 2011. – rujak 2013.

www.azrri.hr

Projekt je imao složeni cilj, a to je promicanje integriranog i održivog razvoja jadranskog područja putem valorizacije tipičnih proizvoda i poljoprivredno-prehrambenih resursa kroz: okolišnu i kulturnu baštinu, ljudski kapital i edukaciju stanovništva vezanu uz potrošnju kvalitetnih proizvoda. Projektom je **podržana razmjena iskustava između polaznika ugostiteljskih škola, profesora i lokalnog stanovništva partnera projekta radi razvoja integrirane turističke ponude koja se temelji na kvaliteti poljoprivredno-prehrambenih proizvoda.**

Projektom se željela **povećati uporaba tipičnih proizvoda u poljoprivredno-prehrambenom i kulinarsko-gastronomskom sektoru** te stvoriti platforma za razmjenu iskustava i praksi između hotelijerskih škola i turističkih operatera u poljoprivredno-prehrambenom sektoru.

Implementacijom KEY-Q projekta na području Istarske županije ostalo je i nešto trajno, a to je Edukacijsko-gastronomski centar Istre – centar izvrsnosti za razvoj lokalnih poljoprivredno-prehrambenih proizvoda.

U razne aktivnosti projekta uključeno je bilo petstotinjak osoba te je stvoren vrijedan ljudski kapital s različitim znanjima i iskustvima koji čine KEY-Q projekt vrlo uspješnim.

Uspješnost projekta prepoznale su i europske institucije te je European Project Association (EPA) KEY-Q projektu dodijelio nagradu na natječaju za najbolje projekte financirane iz europskog pretpristupnog fonda IPA u 2013. godini.

Jasenska Kapuralin
VODITELJICA PROJEKTA

Projektom je obnovljena jedna od zgrada na Gortanovom Brijegu kraj Pazina te stavljena u funkciju potpuno opremljena edukacijska odnosno didaktička kuhinja – Edukacijsko-gastronomski centar Istre opremljen modernim kuhinjskim uređajima, multimedijalnom opremom za snimanje i prijenos procesa pripreme hrane, a namijenjen je profesionalnim kuharima, profesorima i učenicima ugostiteljskih škola te zainteresiranim građanima. Centar služi i kao poligon za pripremu i testiranje autohtonih jela.

Partneri: AZRRI – Agencija za ruralni razvoj Istre d.o.o. Pazin (Hrvatska), Centar za profesionalnu edukaciju Opera Villaggio del Fanciullo (Italija), Turistička zajednica Zapadnohercegovačkog kantona (BiH).

Rezultati projekta

- » **promicanje lokalnih, kvalitetnih poljoprivredno-prehrambenih proizvoda**
- » **zajedničko obrazovanje putem prekogranične razmjene iskustava i kompetencija**
- » **zajednička implementacija resursa za poboljšanje i razvoj ugostiteljskog sektora:**
  - » suvremena i potpuno opremljena prekogranična didaktička kuhinja kao centar izvrsnosti za razvoj tipičnih poljoprivredno-prehrambenih proizvoda – Edukacijski gastronomski centar Istre (Gortanov Brijeg)
  - » zajednički obrazovni programi i materijali namijenjeni raznim ciljnim skupinama: mladim ljudima, stanovništvu i gospodarskim subjektima iz poljoprivredno-prehrambenog, ugostiteljskog i agroturističkog sektora
  - » stalna tematska radna skupina sastavljena od stručnjaka iz različitih područja
  - » internacionalna kuharica tradicijskih jela iz sjeverne Italije, Istre i Hercegovine koja su se pripremala u sklopu projekta

09 REVITAS

TEMA/PODRUČJE KOJE POKRIVA PROJEKT

revitalizacija kulturne baštine
u svrhu poticanja kulturnog turizma

NAZIV PROJEKTA

Revitalizacija istarskog zaleđa
i turizma u istarskom zaleđu

AKRONIM PROJEKTA

REVITAS

SEKTOR

kultura

IZVOR FINANCIRANJA (PROGRAM)

IPA Program prekogranične suradnje
Slovenija – Hrvatska 2007. – 2013.

KORISNICI U ISTRI

Istarska županija, Grad Buzet, Grad Poreč,
Grad Vodnjan, Općina Svetvinčenat,
Turistička zajednica Istarske županije

VRIJEDNOST PROJEKTA

UKUPNA VRIJEDNOST: 1.840.362,92 €
VRIJEDNOST ZA ISTARKE KORISNIKE: 310.920,00 €

TRAJANJE

rujan 2009. – veljača 2012.

www.revitas.org

Realizacija projekta odvijala se kroz pet radnih paketa: upravljanje i koordinacija projektom, **razvoj modela revitalizacije zaleđa Istre**, lokalne akcije revitalizacije istarskog zaleđa i uključivanje u turističku ponudu, integrirani razvoj turističke infrastrukture i ljudskih resursa te komunikacija i informiranje javnosti.

U sklopu projekta Revitas izrađena je metodologija revitalizacije ruralnog područja na zajedničkim prekograničnim radionicama i ekskurzijama te su stvorene zajedničke prekogranične studije modela revitalizacije unutrašnjosti Istre.

Na sedmodnevnim radionicama u Vodnjanu i Topolovcu, pomoću praktičnih naputaka i uz vizualnu prezentaciju obnove suhozida, radilo se na očuvanju izvorne suhozidne gradnje.

Tematski putovi, vidikovci i odmorišta revitalizacijom su uključeni u integriranu turističku ponudu (na području slovenske Istre uređene su tri vrste putova te 10 odmorišta, a u hrvatskoj Istri raskršćeno je 20 kilometara biciklističkih i pješačkih staza na području etno-arheološkog parka Vodnjanštine te je izrađena signalizacija i uređeno pet odmorišta).

Revitalizacijom starogradskih jezgri obnovljen je trg u Topolovcu i kvadratna kula kaštela Morosini-Grimani u Svetvinčenatu.

Tijekom dva mjeseca organizirane su šesnaestodnevnne prekogranične radionice namijenjene voditeljima info-centara, kroz četiri modula: „Održivi oblici turizma”, „Kulturni turizam i identitet”, „Marketing i razvoj destinacije” i „Nematerijalna baština”.

U sklopu projekta organizirana su i dva trodnevna seminara za turističke vodiče, djelatnike u turističkim agencijama, poduzetnike, lokalnu administraciju i širu javnost, na kojima je sudjelovalo 120 polaznika.

Uspostavljeno je šest info-centara u hrvatskoj i slovenskoj Istri: Kopar – Sv. Anton, Piran, Izola, Poreč (Istarska sabornica), Buzet (starogradska jezgra), Svetvinčenat (kaštel Morosini-Grimani) i 20 info-točaka s info-kioscima.

U svrhu promocije Istre kao jedinstvene turističke destinacije putem degustacija tipičnih proizvoda za turiste, promocijskih i edukativnih radionica i ostalih manifestacija u info-centrima i starogradskim jezgrama organizirana su sveukupno 23 događaja.

U sklopu predviđenih aktivnosti na projektu radilo se na integriranim prekograničnim turističkim promotivnim proizvodima: izdani su fotomonografija o freskama uz DVD, dva šestojezična vodiča o starogradskim jezgrama te kulturnim i prirodnim znamenitostima unutrašnjosti Istre, DVD o projektu, deplijani, razglednice, plakati, knjiške oznake, reprint-brošura projekta Heart of Istria. Uspostavljena je internet-ska stranica projekta, održano je 12 zajedničkih konferencija za novinare te su snimljena dva promotivna spota.

Obnova baštine obnova je tradicije, obnova je znanja o sebi i vlastitoj prošlosti, obnova je ponosa na prošlost i vrijednosti koje čine temelj malih društvenih zajednica u vrijeme globalizacije. Obnovom i vrednovanjem Istarske sabornice u Poreču, kaštela u Svetvinčentu, starogradske jezgre u Buzetu, suhozida u okolici Vodnjana, objavljivanjem znanja o prirodnoj i kulturnoj baštini, a sve sa željom da se što bolje predstavimo našim gostima i prijateljima, ali i sebi samima, ostvarujemo višestruke vrijednosti: vrednujemo bogatstvo koje su nam ostavili preci, surađujemo i učimo od suradnika, koji nam s vremenom postaju prijatelji, i uvijek iznova gradimo pripadnost ovome prostoru i vlastitom identitetu.

Vladimir Torbica

PROČELNIK UPRAVNOG ODJELA ZA KULTURU ISTARSKE ŽUPANIJE

Navedene aktivnosti pridonijele su stvaranju **prepoznatljive zajedničke destinacije Istre, prekograničnih turističkih itinerara i ruta i prepoznatljivog istarskog identiteta** (bez obzira na državne granice) temeljenog na zajedničkoj povijesti, uz uvažavanje lokalnih specifičnosti, te jačanju svijesti lokalnog stanovništva o vrijednosti i jedinstvenosti teritorija unutrašnje Istre. Omogućen je **protok turista iz urbanih područja u ruralna putem okolišu prihvatljivih oblika prijevoza** te istovremeno putem suvremene informatičke tehnologije i jednostavan pristup podacima o lokalitetu uz uvid u ponudu cijele destinacije Istre.

Partneri: Istarska županija, Grad Buzet, Grad Poreč, Grad Vodnjan, Općina Svetvinčenat, Turistička zajednica Istarske županije (Hrvatska), Grad Kopar, općine Izola i Piran, Zavod za zaštitu kulturne baštine Slovenije – ispostava Piran (Slovenija).

Rezultati projekta

- » stimuliranje prekogranične kulturne razmjene
- » poboljšanje turističke infrastrukture
- » razvijanje integriranih turističkih proizvoda
- » razvijanje modela revitalizacije

10 HOLISTIC

TEMA/PODRUČJE KOJE POKRIVA PROJEKT
održivo upravljanje okolišem i prevencija rizika

NAZIV PROJEKTA
Holistički model zaštite od šumskih požara

AKRONIM PROJEKTA
HOLISTIC

SEKTOR
zaštita okoliša

IZVOR FINANCIRANJA (PROGRAM)
IPA Program jadranske prekogranične suradnje
2007. – 2013.

KORISNIK U ISTRI
Istarska županija

VRIJEDNOST PROJEKTA
UKUPNA VRIJEDNOST: 9.363.801,29 €
VRIJEDNOST ZA ISTARSKOG KORISNIKA: 469.546,87 €

TRAJANJE
listopad 2013. – ožujak 2016.

www.adriaholistic.eu

Glavni cilj projekta je poduprijeti održivo upravljanje zajedničkim prirodnim resursima kroz prevenciju požara te održivo korištenje biomase uz istovremeni razvoj prekogranične suradnje projektnih partnera, dok je posebni cilj projekta unaprjeđenje zakonodavnog okvira, **standardizacija postupaka između šumarskih, vatrogasnih i institucija civilne zaštite**. To je pilot-projekt koji obuhvaća razvoj sustava rane detekcije požara, korištenje biomase, preventivne aktivnosti kod požara i potresa te istraživanje i nadzor seizmičke osjetljivosti zgrada od strateškog interesa.

Istarska županija sudjeluje u svim projektnim aktivnostima osim zaštite od potresa. Aktivnosti su fokusirane na prevenciju i ublažavanje štete od prirodnih rizika, s posebnim naglaskom na rizike požara i potresa, a s ciljem poboljšanja, promicanja i jačanja institucionalnih kapaciteta u provedbi politika i aktivnosti usmjerenih smanjenju šteta od elementarnih nepogoda s kojima se suočava jadranska regija. Aktivnosti Istarske županije kao projektnog partnera obuhvaćaju izradu tehničke dokumentacije za **izgradnju broda opremljenog za gašenje požara** kojim bi se brzim intervencijama moglo ograničiti i sanirati nastalo onečišćenje mora usli-

HOLISTIC

SEISMIC AND WILDFIRE RISKS

Ono što ističe važnost ovog projekta za Istarsku županiju je sveobuhvatnost pilot-aktivnosti te orijentiranost na konkretne učinke koji dovode do povećanja kvalitete života stanovnika Istarske županije. Kupnja infracrvenih kamera donosi unaprjeđenje sustava rane detekcije i praćenja širenja požara, čime se postiže bolja zaštita života i imovine stanovnika. Uporabom drvene sječke iz naših šuma kao energenta za grijanje u javnoj obrazovnoj instituciji dodatno se čiste šume te se preveniraju opasnosti od požara i stvaraju uvjeti za brže gašenje. Izradom dokumentacije za izgradnju broda za gašenje požara stvaraju se preduvjeti za postizanje smanjenja rizika od onečišćenja mora.

Projekt Holistic doprinosi sustavnom napretku u razvoju koordiniranih politika, strategija i aktivnosti svih dionika uključenih u sektor zaštite okoliša i očuvanja imovine.

Anica Dobran Černjul
VODITELJICA PROJEKTA

Rezultati projekta

- » razvijanje zajedničke politike upravljanja zaštitom od požara na temelju preventivnih mjera u cilju smanjivanja rizika od širenja požara
- » promicanje korištenja i implementacija naprednih informacijskih i komunikacijskih tehnologija (IKT) u integriranom upravljanju područjima ugroženim pojavom požara
- » poboljšanje dostupnosti i iskoristivosti statičkih i dinamičkih prostornih podataka o opasnosti od požara i vatrogasne politike
- » uspostavljanje mehanizama za obrazovne i istraživačke mreže i promicanje međunarodne suradnje
- » definiranje tehnike procjene rizika da bi se uspostavio stalni instrument za prevenciju, kontrolu i upravljanje rizicima
- » razvijanje prekogranične politike upravljanja održivim šumama
- » stjecanje znanja o preventivnom ponašanju određenih skupina (učenici, poljoprivrednici)

jed iznenadnog zagađenja s kopna ili s plovila, **nadogradnja postojećeg sustava nadzornih kamera za ranu detekciju, praćenje širenja požara i promatranje požarišta te instalaciju sustava grijanja na biomasu.** Partneri projekta unaprjeđuju zakonodavni okvir te standardiziraju postupke između šumarskih, vatrogasnih i institucija civilne zaštite.

Partneri: Istarska županija, Hrvatska vatrogasna zajednica, Hrvatski šumarski institut, Zadarska županija, Šibensko-kninska županija, Splitsko-dalmatinska županija, Dubrovačko-neretvanska županija (Hrvatska), Ministarstvo gospodarstva Zapadnohercegovačke županije, Vlada Hercegovačko-neretvanskog kantona (BiH), Ministarstvo unutarnjih poslova Republike Srbije (Srbija), Crnogorska akademija nauka i umjetnosti (Crna Gora), Fakultet šumarskih znanosti Tirane (Albanija), Jonski otoci (Grčka), Regija Molise, Consorzio Punto Europa TERAMO (COPE), Regija Marche, Ustanova za održavanje parkova i bioraznolikosti – Delta del Po, Regija Veneto, Regija Friuli-Venezia Giulia (Italija) i Općina Ajdovščina (Slovenija).

11 ŽIVO!

TEMA/PODRUČJE KOJE POKRIVA PROJEKT
zaštita prirode i okoliša

NAZIV PROJEKTA
Život – voda!

AKRONIM PROJEKTA
ŽIVO!

SEKTOR
zaštita okoliša

IZVOR FINANCIRANJA (PROGRAM)
IPA Program prekogranične suradnje
Slovenija – Hrvatska 2007. – 2013.

KORISNICI U ISTRI
Istarska županija, Javna ustanova Natura Histrica

VRIJEDNOST PROJEKTA
UKUPNA VRIJEDNOST: 557.647,47 €
VRIJEDNOST ZA ISTARSKE KORISNIKE: 220.225,94 €

TRAJANJE
siječanj 2014. – rujan 2015.

Projekt ŽIVO! nastavak je ostvarivanja ciljeva projekta KUP (www.project-kup.org), uz proširenu partnersku strukturu i veću usmjerenost na uspostavu adekvatnog nadzora izdašnosti i kvalitete izvorišta voda pograničnog područja Slovenije i Hrvatske.

Temelj za daljnju održivost provođenja takvih aktivnosti na pograničnom području je namjensko opremanje Znanstveno-edukativnog centra Speleo-kuća u Vodicama, koji je uspostavljen nakon provedene rekonstrukcije stare škole u sklopu projekta KUP.

ZEC Speleo-kuća opremit će se potrebnom laboratorijskom opremom, uredit će se kongresni prostor i spavaonice dostatne za višednevni boravak 25 posjetitelja. Prostor će se ustupati na korištenje znanstvenim ekspedicijama, fakultetskim grupama i polaznicima nastave u prirodi osnovnih i srednjih škola.

Zamišljeno je i uređenje **muzeja krških posebnosti** u prizemlju objekta te angažiranje stručnog vodstva s mogućnošću posjeta **planinarskim sportskim i edukativnim stazama** koje će se urediti u okolici.

Za korištenje objekta izradit će se i internetski booking kojim će se ostaviti mogućnost i za korištenje objekta u turističke svrhe za manju grupu organiziranih posjetitelja (team building i sl.).

Objekt se nalazi u središtu istarskog krša, samo šest kilometara udaljen od slovenske granice, na području koje je slabo naseljeno i razvijeno, ali okruženo ne-dirnutom prirodom.

Projekt predviđa partnersku **suradnju sa znanstvenim institucijama i fakultetima koji će provoditi niz terenskih istraživanja krškog područja**, čime će doprinijeti stjecanju novih spoznaja i informacija o stanju krškog područja Istre.

Partneri: Istarska županija, Javna ustanova Natura Histrica, Građevinski fakultet Sveučilišta u Rijeci (Hrvatska), Institut za istraživanje krša – ZRC SAZU, Nacionalni laboratorij za zdravlje, okoliš i prehranu – NLZOH (Slovenija).

Područje sjeverne Istre teritorijalno se nalazi na pograničnom prostoru Hrvatske i Slovenije koji odlikuju krški teren s razvijenom površinskom i podzemnom hidrografijom kao i vrlo vrijedni vodni resursi – izvorišta vode koja su od esencijalnog značenja za vodoopskrbu područja Istarske županije kao i Slovenskog primorja. Radi se o vodoopskrbnom sustavu s uključenim izvorima Sv. Ivan i Bulaž s hrvatske strane, izvorom Rižane sa slovenske strane te nekoliko manjih izvora (npr. Mlini u Hrvatskoj). Spomenuti krški izvori imaju vrlo složen sustav prihranjivanja vodonosnika, kako neposrednom infiltracijom oborina, tako i putem površinskih vodotoka koji završavaju u ponorima koji imaju neposrednu i brzu hidrološku vezu s krškim vodonosnicima. Ono što karakterizira spomenute izvore je da svi imaju slivove i vodonosnike koji prolaze graničnom crtom.

Bruno Kostelić
KOORDINATOR PROJEKTA

Rezultati projekta

- » funkcionalno i sadržajno opremanje Znanstveno-edukativnog centra Speleo-kuća u Vodicama, u općini Lanišće, kao centra djelovanja svih ustanova, institucija i/ili udruga koje se bave kršem i zaštitom prirodnih i krajobraznih vrijednosti na pograničnom području
- » širenje znanstvenih spoznaja o kršu i stanju vodnih resursa na pograničnom području Slovenije i Hrvatske
- » stvaranje osnova za uspostavu zajedničkog učinkovitijeg modela upravljanja resursima pitkih voda na pograničnom području
- » podizanje razine osviještenosti lokalnog stanovništva svih dobni skupina, kao i zainteresirane i stručne javnosti, o biološkoj i krajobraznoj vrijednosti krškog područja s ciljem povećanja kvalitete života

12 SHAPE

TEMA/PODRUČJE KOJE POKRIVA PROJEKT

zaštita i unaprjeđenje morskog
i obalnog područja

NAZIV PROJEKTA

Osmišljavanje holističkog pristupa
zaštiti jadranskog okoliša između mora i obale

AKRONIM PROJEKTA

SHAPE

SEKTOR

zaštita prirodnih resursa

IZVOR FINANCIRANJA (PROGRAM)

IPA Program jadranske prekogranične suradnje
2007. – 2013.

KORISNIK U ISTRI

Javna ustanova Zavod za
prostorno uređenje Istarske županije

VRIJEDNOST PROJEKTA

UKUPNA VRIJEDNOST: 4.139.170,00 €

VRIJEDNOST ZA ISTARSKOG KORISNIKA: 270.000,00 €

TRAJANJE

ožujak 2011. – veljača 2014.

www.shape-ipaproject.eu

Cilj projekta je prekogranična jadranska suradnja, integralno upravljanje obalnim područjem Jadrana, racionalno korištenje morskih resursa, razvoj jedinstvenih alata u prostornom planiranju za cijelu jadransku regiju, kao i rješavanje konfliktnih situacija u obalnim područjima.

U trenutku pristupanja EU-u Hrvatska je morala predati popis područja **NATURA 2000**. To je mreža najočuvanijih prirodnih područja, u kojima se štiti više od 1.000 ugroženih i endemičnih vrsta i približno 230 prirodnih stanišnih tipova definiranih u europskim direktivama (Direktiva o pticama i Direktiva o staništima). U sklopu projekta obavljeno je kartiranje morskih staništa u Istarskoj županiji u devet gradova i općina – Puli, Labinu, Vodnjanu, Kršanu, Barbanu, Raši, Medulinu, Marčani i Fažani do 40 metara dubine. Na temelju dobivenih podataka predložena su mor-

Istarska županija započela je sustavno kartiranje istarskog podmorja radi određivanja potencijalnih morskih područja NATURA 2000. Vlastitim financijskim sredstvima kartirane su općine Ližnjan, Bale, dio grada Rovinja i Limski kanal. Nakon projekta SHAPE kartirano je 75 % morskog akvatorija županije. Posljednja sustavna kartiranja potječu iz 70-ih godina prošlog stoljeća.

Dobiveni podaci morskog kartiranja ujedno će se koristiti za definiranje namjene morskog akvatorija u izmjenama Prostornog plana Istarske županije, kao i u izradi Strateške procjene utjecaja na okoliš.

Ingrid Paljar
RAVNATELJICA ZAVODA ZA PROSTORNO UREĐENJE
ISTARSKE ŽUPANIJE

ska područja NATURA 2000 u Istarskoj županiji, a dobiveni rezultati kartiranja morskih staništa uneseni su u GIS bazu podataka Jadranskog mora.

Partneri: Zavod za prostorno uređenje Istarske županije, Centar za regionalne aktivnosti programa prioritetnih akcija mediteranskog akcijskog plana, PAP/RAC (Hrvatska), Regija Emilia-Romagna, Regionalna agencija za zaštitu okoliša Friuli-Venezia Giulia, Regija Veneto, Regija Marche, Regija Abruzzo, Regionalna agencija za zaštitu okoliša Molise, Regija Molise, Regija Apulija (Italija), Regionalni razvojni centar Kopar (Slovenija), Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja HNŽ/K (BiH), Javno poduzeće za upravljanje morskim dobrom (Crna Gora) i ECAT Tirana (Albanija).

SHAPE
between coast and sea

Rezultati projekta

- » jačanje administrativne sposobnosti za provedbu Protokola o integralnom upravljanju obalnim područjem Sredozemlja
- » kartiranje morskih staništa u Istarskoj županiji
- » uspostava GIS atlasa jadranske regije
- » edukativni DVD o morskim staništima u Istarskoj županiji (na hrvatskom, talijanskom i engleskom jeziku)
- » razglednice i poster i o zaštićenim prirodnim staništima, ugroženim, zaštićenim i rijetkim vrstama u Istarskoj županiji sukladno Direktivi o staništima (Habitat directive)

13 ŽCGO KAŠTIJUN

TEMA/PODRUČJE KOJE POKRIVA PROJEKT
uspostava integriranog sustava
za gospodarenje otpadom u Istarskoj županiji

NAZIV PROJEKTA
Županijski centar za gospodarenje otpadom Kaštijun

AKRONIM PROJEKTA
ŽCGO Kaštijun

SEKTOR
gospodarenje otpadom

IZVOR FINANCIRANJA (PROGRAM)
IPA III B komponenta – Zaštita okoliša

KORISNIK U ISTRI
Kaštijun d.o.o.

VRIJEDNOST PROJEKTA
UKUPNA VRIJEDNOST: 35.070.892,00 €
VRIJEDNOST ZA ISTARSKOG KORISNIKA: 35.070.892,00 €

TRAJANJE
veljača 2011. – lipanj 2015.

www.kastijun.hr

Županijski centar za gospodarenje otpadom Kaštijun (ŽCGO) **projektiran je uzimajući u obzir sve zahtjeve važećih europskih i hrvatskih propisa. Sastoji se od modernog postrojenja za mehaničko-biološku obradu i odlagališnih ploha (bio-reaktorska odlagališta).** Analizom okolišnih, ekonomskih, tehnoloških parametara i hidrogeoloških istraživanja za izgradnju ŽCGO-a odabrana je lokacija Kaštijun kraj Pule. Za uspostavu cjelovitog sustava gospodarenja otpadom u županiji osim centra gradit će se i šest pretovarnih stanica (PS), koje će se nalaziti na lokacijama šest istarskih gradova: Umaga, Poreča, Rovinja, Labina, Pazina i Buzeta.

ŽCGO Kaštijun je sklop više međusobno funkcionalno i tehnološki povezanih građevina, a podijeljen je u sljedeće cjeline: ulazno-izlaznu zonu koja se sastoji od

Izgradnjom Županijskog centra za gospodarenje otpadom na Kaštijunu završit će projektni ciklus jednog od značajnih infrastrukturnih projekata u Istarskoj županiji. Uspostavom novog, modernog sustava gospodarenja otpadom i njegovom obradom po najvišim europskim standardima te njegovim energetske iskoristavanjem postat ćemo jedna od vodećih regija u Hrvatskoj u gospodarenju otpadom.

Vesna Dukić
DIREKTORICA KAŠTIJUNA D.O.O.

Rezultati projekta

- » izgradnja centra za gospodarenje otpadom
- » uspostava integriranog sustava gospodarenja otpadom u Istarskoj županiji, za zdraviju i zeleniju budućnost
- » čišći okoliš u zajednici
- » zdraviji uvjeti života za našu djecu
- » odvojeno prikupljanje i recikliranje otpada od strane zajednice i poduzeća za zbrinjavanje otpada
- » jačanje svijesti o važnosti očuvanja okoliša
- » smanjenje količina procjednih voda i njihova obrada
- » otvaranje novih radnih mjesta
- » bolja i kvalitetnija komunalna usluga za lokalne tvrtke i poduzetnike
- » lokalna područja privlačnija investitorima i posjetiteljima

portirnice, prostora s vagama, platoa za pranje kotača kamiona, upravne zgrade, parkirališta, servisnog centra s garažom i praonicom za kamione; zonu za privremeno skladištenje koja se sastoji od reciklažnog dvorišta i prostora za obradu građevinskog materijala; postrojenje za mehaničko-biološku obradu (MBO) komunalnog otpada s pripadajućim biofiltrima; zonu za odlaganje koja se sastoji od ploha za biorazgradivu komponentu komunalnog otpada i ploha za odlaganje neopasnog proizvodnog otpada; zonu za prikupljanje i obradu bioplina i zonu za prikupljanje i obradu otpadnih voda koja se sastoji od postrojenja za prihvata i obradu tehnoloških, sanitarnih i procjednih voda s područja Centra.

14 PROJEKT POREČ

TEMA/PODRUČJE KOJE POKRIVA PROJEKT
zaštita hrvatskih vodnih resursa
kroz poboljšanje sustava vodoopskrbe
te integriranog sustava upravljanja otpadnim vodama

NAZIV PROJEKTA
Projekt Poreč – sustav odvodnje s uređajima za
pročišćavanje otpadnih voda

AKRONIM PROJEKTA
Projekt Poreč

SEKTOR
zaštita okoliša

IZVOR FINANCIRANJA (PROGRAM)
IPA III B komponenta – Zaštita okoliša

KORISNICI U ISTRI
Grad Poreč i općine Tar-Vabriga,
Funtana i Vrsar

VRIJEDNOST PROJEKTA
UKUPNA VRIJEDNOST: 67.187.400,00 €
VRIJEDNOST ZA ISTARKE KORISNIKE: 67.187.400,00 €

TRAJANJE
rujan 2014. – prosinac 2016.

www.odvodnjaporec.hr

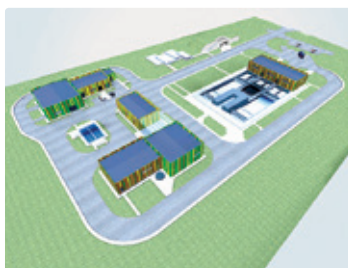
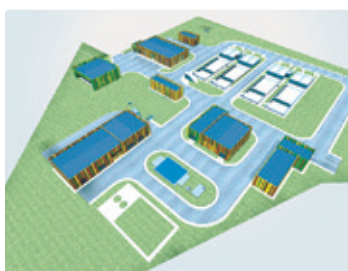
Projekt Poreč je **najveći projekt u javnom sektoru na ovim prostorima koji se sufinancira sredstvima europskih fondova.**

U njegovu se realizaciju krenulo radi unaprjeđenja zastarjelog sustava odvodnje i sve većih potreba za očuvanjem okoliša i zaštitom prirodnih resursa. Na Poreštini trenutno postoji pet zasebnih sustava odvodnje, gdje se obavlja tek mehaničko pročišćavanje s kemijskom obradom otpadnih voda prije nego što se voda pod-morskim ispuštima ispušta u Jadransko more. **U Jadran se ispuštaju nepročišćene otpadne vode s velikog područja što negativno utječe na turizam.**

Dio stare kanalizacije u derutnom je stanju i treba ga zamijeniti, a naselja u zaleđu nisu spojena na javni sustav odvodnje otpadnih voda pa ga je potrebno dovesti do tih područja.

U sklopu projekta rekonstruirat će se oko 23 kilometra postojeće kanalizacijske mreže te 26 crpnih stanica, izgradit će se kolektori do novih uređaja

za pročišćavanje otpadnih voda, obnoviti i poboljšati postojeći kopneni dijelovi podzemskih ispusta te opremiti postojeće kao i sedam novih crpnih stanica opremom za automatiku i telemetriju s uključivanjem u jedinstveni nadzorno-upravljački sustav (NUS).

Osim toga proširit će se kanalizacijska mreža na dodatna naselja, ukupno 62 kilometra, te 26 crpnih stanica i opremiti nove crpne stanice opremom za automatiku i telemetriju s uključivanjem u jedinstveni nadzorno-upravljački sustav (NUS).

Predviđena je i izgradnja četiri uređaja za pročišćavanje otpadnih voda tipa membranski bioreaktor – MBR: Lanterna kapaciteta 30.000 ES (ES = ekvivalent stanovnika), Poreč – sjever kapaciteta 37.000 ES, Poreč – jug kapaciteta 48.000 ES, Vrsar kapaciteta 22.500 ES tipa membranski bioreaktor – MBR s pojedinačnim i centralnim nadzorno-upravljačkim sustavima i pristupnim prometnicama te projektiranje i izgradnja postrojenja za solarno sušenje i kompostiranje mulja.

Na dan ulaska Hrvatske u EU Europska komisija odobrila je projekt Poreč – sustav odvodnje s uređajima za pročišćavanje otpadnih voda koji će se sufinancirati iz strukturnih fondova Unije. Do ovog projekta ne bi došlo da nema krovne organizacije, Hrvatskih voda, koja je pomagala i sufinancirala njegovu realizaciju. Ulaskom u EU Usluga Poreč d.o.o. preuzima ulogu investitora, a od 1. veljače 2014. investitor postaje novoosnovano poduzeće Odvodnja Poreč d.o.o. Svaki uspješan projekt koji je uspio dobiti europska sredstva, kao ovaj Grada Poreča, treba poslužiti kao izvanredan primjer da je moguće uz dobar poslovni projekt, ozbiljnu pripremu kompletne dokumentacije i strogo pridržavanje europskih kriterija dobiti značajna sredstva koja omogućuju napredovanje i daljnji razvoj grada.

Srđan Mažar
KOORDINATOR PROJEKTA

Rezultati projekta

- » zaštita vodnih resursa Hrvatske kroz poboljšanje sustava vodoopskrbe i integriranog sustava upravljanja otpadnim vodama na području Poreštine
- » ostvarivanje ciljeva utvrđenih u Operativnom programu "Zaštita okoliša" za podsektor voda i okolišnih ciljeva utvrđenih u Nacionalnom okviru za usklađenost strategija za razdoblje 2006. – 2013. godine
- » provedba pravne stečevine Europske unije i politike Europske unije u području gospodarenja vodama što uključuje i financijski zahtjevne vodno-komunalne direktive (Okvirna direktiva o vodama, Direktiva o vodi za piće, Direktiva o pročišćavanju komunalnih otpadnih voda) na što se Republika Hrvatska obavezala u okviru pristupnih pregovora

15 ALTERENERGY

TEMA/PODRUČJE KOJE POKRIVA PROJEKT
energetska učinkovitost i obnovljivi izvori energije

NAZIV PROJEKTA
Energetska održivost
u malim zajednicama na Jadranu

AKRONIM PROJEKTA
ALTERENERGY

SEKTOR
energetika

IZVOR FINANCIRANJA (PROGRAM)
IPA Program jadranske prekogranične suradnje
2007. – 2013.

KORISNIK U ISTRI
Istarska županija

VRIJEDNOST PROJEKTA
UKUPNA VRIJEDNOST: 11.999.600,00 €
VRIJEDNOST ZA ISTARSKOG KORISNIKA: 478.271,35 €

TRAJANJE
rujan 2011. – kolovoz 2015.

www.alter-energy.eu

Strategic Project

alterenergy

Energy Sustainability
for Adriatic Small Communities

Projektom ALTERENERGY želi se promicati energetska održivost, s naglaskom na male zajednice Jadrana, kroz integrirano i održivo upravljanje energetske resursima i proizvodnju obnovljive energije.

Cilj projekta je ohrabriti i podržati, kroz participativni pristup, korištenje dobrih metoda i praksi i na taj način unaprijediti vještine energetske planiranja u lokalnim sredinama. Projektom se pruža podrška građanima i lokalnim poduzećima za razvijanje vještina i znanja u energetske sektoru, jačanju institucionalnih i administrativnih kapaciteta koji su direktno povezani s programiranjem i upravljanjem europskim i nacionalnim fondovima povezanim s energetske sektorom te podrška kreiranju organizacijskih struktura koje bi bile sposobne osigurati učinkovite sisteme upravljanja i sudjelovanje dionika povezanih s energetske održivošću.

Specifični cilj je razvoj primjenjivih modela za održivo upravljanje energetske resursima u malim zajednicama Jadrana, poboljšanje njihovih sposobnosti za planiranje i upravljanje integriranim akcijama na poljima uštede i proizvodnje energije iz obnovljivih izvora kroz zajednički pristup koji uključuje građane i lokalne gospodarske čimbenike (poduzeća).

Projekt ALTERENERGY promovira energetske učinkovitost i obnovljive izvore energije kroz aktivnosti podizanja svijesti kako u lokalnim zajednicama među građanima i poduzetnicima, tako i na regionalnoj razini među zaposlenicima javnog sektora. Nastoji se informirati sve zainteresirane dionike proučavajući moderne tehnike i tehnologije u svim zemljama partnerima i šire te se otkrivaju specifični

Ideja projekta ALTERENERGY je fokusiranje na male zajednice s manje od 10.000 stanovnika koje predstavljaju najrašireniji oblik naselja na području cijelog Jadrana, zbog što učinkovitije implementacije održivih modela, dobrog integriranja s okolinom i lakšeg uključivanja stanovništva u samu problematiku održive energije.

Ivanka Lamot i Aleksandar Major
KOORDINATORI PROJEKTA

problemi i ograničenja u ciljnim područjima. Upravo zato je razvoj zajedničke baze znanja na razini partnerstva u projektu o najučinkovitijim tehnologijama energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije jedan od prioriteta koji će dovesti do razvoja **zajedničkih modela potpore lokalnim zajednicama u njihovim aktivnostima energetske planiranja i upravljanja** (prijedlog mjera, tehničke smjernice, financijske sheme, itd.).

Daljnje aktivnosti predviđaju detaljnu analizu sveukupnog energetske stanja u odabranim sredinama i razvoj integriranog plana održivosti energije za svaku sredinu kroz proces koji uključuje i lokalnu zajednicu i relevantne interesne grupe. Kroz studije izvedivosti ispitat će se održivost pojedinih investicija usmjerenih na uštedu i/ili proizvodnju energije iz obnovljivih izvora te će se na temelju tih studija realizirati određen broj pokaznih akcija odabranih kao primjer praksi koje su primjenjive na cijelom području Jadrana.

Partneri u projektu su Istarska županija, Splitsko-dalmatinska županija, Primorsko-goranska županija, DUNEA – Regionalna razvojna agencija Dubrovačko-neretvanske županije (Hrvatska), regije Apulija, Abruzzo, Emilia-Romagna, Friuli-Venezia Giulia, Marche i Molise, Veneto Agricoltura – Regionalna agencija za poljoprivredu, šumarstvo i agroindustriju (Italija), GOLEA – Goriška lokalna energetska agencija (Slovenija), Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa (BiH), Ministarstvo energije, razvoja i zaštite životne sredine (Srbija), Općina Kotor (Crna Gora), Ministarstvo gospodarstva, trgovine i energije (Albanija), Regija Epirus te CRES – Nacionalni centar za obnovljive izvore energije (Grčka).

Rezultati projekta

- » unaprjeđenje zajedničke baze znanja (dostupne tehnologije i solucije, dobre prakse, regulatorni i politički okviri)
- » zajednički modeli energetske upravljanja i financijskih okvira prikladnih za male zajednice jadranske regije
- » unaprjeđenje informiranosti građana i lokalnih gospodarstvenika o prednostima i mogućnostima vezanim za energetske učinkovitost
- » unaprjeđenje mogućnosti lokalnih zajednica za planiranje, implementaciju i upravljanje projektima energetske učinkovitosti i proizvodnju energije
- » razvijanje akcijskih planova održive energije u ciljnim zajednicama uz odgovarajuće studije izvedivosti
- » korištenje dobre prakse (know-how) za razvoj integriranog akcijskog plana održive energije u malim sredinama
- » unaprjeđenje podrške malim i srednjim poduzećima koja djeluju u energetskom sektoru

16 LEGEND

TEMA/PODRUČJE KOJE POKRIVA PROJEKT
obnovljivi izvori energije: geotermalna energija

NAZIV PROJEKTA
Nisko-entalpijski geotermalni energetski demonstracijski sustavi za energetski učinkovitu gradnju u jadranskom području

AKRONIM PROJEKTA
LEGEND

SEKTOR
energetika

IZVOR FINANCIRANJA (PROGRAM)
IPA Program jadranske prekogranične suradnje 2007. – 2013.

KORISNIK U ISTRI
Istarska regionalna energetska agencija d.o.o. (IRENA)

VRIJEDNOST PROJEKTA
UKUPNA VRIJEDNOST: 2.928.775,27 €
VRIJEDNOST ZA ISTARSKOG KORISNIKA: 270.899,89 €

TRAJANJE
listopad 2012. – prosinac 2014.

www.legend-geothermalenergy.eu

LEGEND

LOW ENTHALPY GEOTHERMAL ENERGY DEMONSTRATION

Zašto LEGEND?

LEGEND je najveća kampanja ulaganja u geotermalnu energiju ikad pokrenuta u jadranskim regijama s ciljem promoviranja upotrebe GCHP tehnologije i njenog utjecaja na okoliš i energetsku učinkovitost. Razmjena znanja s balkanskim zemljama, promjena energenta u javnim zgradama određenima za instalaciju pilot-postrojenja i snažna marketinška strategija trebale bi u mnogočemu unaprijediti svijest o potencijalu geotermalne energije te **usmjeriti tehnološki napredak i razvoj zelenog tržišta kroz poticanje javnih i privatnih investicija.**

Pilot-investicija geotermalne dizalice u Labinu

Pilot-investicija geotermalnih dizalica topline predstavlja ključni promotivni alat projekta LEGEND. IRENA je ovu investiciju realizirala u sklopu nove zgrade jaslica Dječjeg vrtića „Pjerina Verbanac” u Labinu. Ovo je jedina investicija u sklopu novogradnje realizirana u LEGEND projektu. Zbog ove činjenice IRENA je imala potpunu slobodu u dizajniranju optimalnog sustava koji će na najbolji mogući način iskoristiti prednosti geotermalnih dizalica topline.

Proces instalacije započet u srpnju 2013. bušenjem istražne bušotine završen je puštanjem sustava u pogon u ožujku 2014. godine. Sastoji se od sustava podnog grijanja, zidnog grijanja/hlađenja, stropnog grijanja/hlađenja (ventilokonvektori) i ventilacijskog sustava u koji je ugrađen rekuperator topline. Niskotemperaturni površinski grijači elementi odabrani su da bi se osigurala maksimalna učinkovitost osnove sustava, geotermalne dizalice topline snage 22 kW koja toplinsku energiju potrebnu za grijanje/hlađenje zgrade neto površine približno 350 m² crpi iz tri bušotine dubine 100 m izbušene u iznimno kompaktnom vapnencu. Toplinski kapacitet svake bušotine je 5,4 kW. Nakon jednomjesečnog testiranja u kojem je sustav radio s maksimalnim opterećenjem 24 sata dnevno i tijekom kojeg temperatura bušotina nikad nije bila ispod -2 °C ispunjena su očekivanja i s pravom se može smatrati primjerom kvalitetnog i učinkovitog korištenja obnovljivih izvora energije.

Osnovni cilj LEGEND projekta je približavanje ideje o sveprisutnosti geotermalne energije lokalnom stanovništvu, privrednicima i lokalnoj i regionalnoj upravi. Dosadašnja iskustva korištenja geotermalne energije u Istarskoj županiji vezana su za izolirane i široj javnosti uglavnom nepoznate (izuzev Istarskih toplica) slučajeve. Primjerice, turističko naselje Punta Verudela energiju uskladištenu u moru koristi već 25 godina. Upravo iz ovog razloga pristupilo se analizi geotermalnog potencijala Istarske županije.

Valter Poropat
DIREKTOR ISTARSKE REGIONALNE ENERGETSKE AGENCIJE (IRENA)

Edukacijski ciklus o potencijalu eksploatacije geotermalne energije

IRENA je u suradnji s Rudarsko-geološko-naftnim fakultetom u travnju 2014. godine započela opsežan edukacijski ciklus za učenike Srednje tehničke škole Mate Blažine iz Labina. Nakon uvodnog predavanja na kojem su im predstavljeni osnovni principi korištenja geotermalne energije i funkcioniranja geotermalnih dizalica topline učenici su započeli s konstruiranjem geotermalnih izmjenjivača topline – energetske košare koje su polagali u različite tipove tla na koje je moguće naići u Istarskoj županiji.

Nakon polaganja učenici su uz pomoć profesora i studenata Rudarsko-geološko-naftnog fakulteta izmjerili toplinske karakteristike (testiranje toplinskog odziva) svakog od korištenih materijala te uz nadzor stručnog instalatera spojili energetske košare u funkcionalno izmjenjivačko polje. Predavanja i vježbe osmišljeni su kao model jednostavnog demonstriranja principa prijenosa topline, ali i kao obučavanje u području osnovnih instalaterskih vještina – tlačne probe, spajanje cijevi itd.

Partneri u projektu su IRENA, DUNEA – Regionalna razvojna agencija Dubrovačko-neretvanske županije (Hrvatska), Provincija Ferrara, regije Emilia-Romagna, Veneto i Apulija te Provincija Teramo (Italija), Geološki zavod Slovenije (Slovenija), LIR Evolucija (BiH), Općina Skadar (Albanija), Regionalna agencija za ekonomski razvoj Šumadije i Pomoravlja (Srbija), Općina Danilovgrad i Savjet za ekološku gradnju Crne Gore (Crna Gora).

Rezultati projekta

- » promoviranje energetske učinkovitosti i geotermalne energije niske entalpije
- » demonstracijski projekti geotermalnih toplinskih pumpi
- » povećanje razine informiranosti o mogućnostima korištenja geotermalne energije
- » demonstriranje tehničke, ekonomske i ekološke opravdanosti ulaganja u sustave geotermalnih dizalica topline
- » pridonošenje uklanjanju normativnih barijera ovakvom tipu investicija i poticanje razvoja dugoročnih investicijskih strategija usmjerenih omasovljavanju ove tehnologije
- » predstavljanje prednosti korištenja geotermalnih dizalica topline svim potencijalnim sudionicima na tržištu
- » donošenje političkog i tehničkog memoranduma i smjernica za bolje razumijevanje prednosti i snage tehnologije geotermalnih toplinskih pumpi

17 EA SEA-WAY

TEMA/PODRUČJE KOJE POKRIVA PROJEKT

promocija i zajednički modeli održivih prijevoznih usluga u svrhu poboljšanja veza na Jadranu

NAZIV PROJEKTA

Razvoj pomorskih veza na Jadranu

AKRONIM PROJEKTA

EA SEA-WAY

SEKTOR

lučka infrastruktura

IZVOR FINANCIRANJA (PROGRAM)

IPA Program jadranske prekogranične suradnje
2007. – 2013.

KORISNIK U ISTRI

Istarska županija

VRIJEDNOST PROJEKTA

UKUPNA VRIJEDNOST: 6.657.204,68 €
VRIJEDNOST ZA ISTARSKOG KORISNIKA: 467.862,56 €

TRAJANJE

rujan 2013. – veljača 2016.

www.easeaway.eu

Ovim se projektom žele riješiti problemi neuravnoteženog razvoja infrastrukture i nedovoljne razvijenosti pomorskih linija te niska razina kvalitete usluga za putnike i turiste. Time **se nedostatan korištenje potencijala pomorskog prometa i neodgovarajuća mreža javnog prijevoza žele poboljšati kroz saniranje postojećih dotrajalih lučkih objekata i izgradnju novih** (lukobrani, operativne obale, prometnice), dok se modernizacijom luka žele povećati kapaciteti, ali i sigurnost prijevoza putnika i tereta.

Opći cilj ovog projekta je **poboljšati dostupnost i mobilnost putnika** diljem jadranskog područja i njegova zaleđa kroz razvoj nove prekogranične, održive i integrirane usluge prijevoza i poboljšanje fizičke infrastrukture u vezi s novim uslugama.

Projektom EA SEA-WAY želi se jačati jadransku prekograničnu vezu, **uspostaviti nove brze linije diljem Jadrana** i poboljšati integraciju među lukama i prometnu mrežu s unutrašnjosti. Projekt će unaprijediti lučku infrastrukturu da bi se ujednačio jadranski lučki sustav, što će poboljšati kvalitetu putničkih usluga u lučkim područjima i dostupnost podataka o infrastrukturi, prijevoznim uslugama i rješenjima na regionalnoj i prekograničnoj razini. Želi se potaknuti prijevoz putnika morem i drugim prijevoznim sredstvima spojenim na lučki sustav te ispitati novi model upravljanja u svjetlu Jadransko-jonske makroregije.

Istarska županija će biti aktivno uključena kroz prekogranične i regionalne aktivnosti predviđene projektom. Njeni interesi, u skladu s ciljevima projekta, usmjereni su na provedbu infrastrukture i pružanje usluga iz sektora krstarenja te na razvoj pomorskih veza unutar Jadrana (postojećih i novih).

Istarska županija će kroz projekt raditi na daljnjem razvoju i modernizaciji fizičke infrastrukture regionalnih luka od značaja za sektor krstarenja – Rovinja i Pule.

Partneri u projektu su Istarska županija, Dubrovačko-neretvanska županija, Lučka uprava Split, Primorsko-goranska županija (Hrvatska), Lučka uprava Levante, Lučka uprava Ancona, Sistemi Territoriali SPA, Regija Molise, Regija Abruzzo, Informest, Regija Friuli-Venezia Giulia, Provincija Ravena (Italija), Sveučilište u Ljubljani (Slovenija), Sveučilište u Sarajevu (BiH), Sveučilište u Beogradu (Srbija), Luka Bar A.D. (Crna Gora), TEULEDA, Ministarstvo javnih radova i transporta (Albanija) te ERFC – European Regional Framework for Cooperation i Lučka uprava Igoumenitsa (Grčka).

Sukladno prioritetima strategije za Jadransko-jonsku makroregiju, čije se usvajanje očekuje u drugoj polovici 2014. godine, projekt EA SEA-WAY (Europe Adriatic SEA-WAY) usmjeren je na unaprjeđenje razvoja pomorskog putničkog prometa na području Jadrana i povezivanje obalnih dijelova partnerskih regija s njihovim zaleđem izgradnjom nove i modernizacijom postojeće lučke infrastrukture te razvojem novih prekograničnih integriranih usluga prijevoza utemeljenih na usvajanju zajedničkih strateških dokumenata, akcijskih planova i održivih modela upravljanja.

Sanja Labinjan
VODITELJICA PROJEKTA

Rezultati projekta

- » poticanje prijevoza putnika morem i drugim prijevoznim sredstvima spojenim na lučki sustav
- » ispitivanje novih modela upravljanja u svjetlu predstojeće jadransko-jonske strategije
- » povećanje protoka putničkog prometa u jadranskom bazenu
- » bolja integracija sustava jadranskih luka sa zaleđem, zračnim lukama, željezničkim kolodvorima i glavnim turističkim destinacijama u svrhu održivosti usluga javnog prijevoza
- » poboljšanje putničkih usluga na području Jadrana
- » lakša, učinkovitija i održiva mobilnost putnika kroz jadranski bazen i između jadranskih zemalja
- » promjena ponašanja putnika u svrhu održivog načina prijevoza

18 METRIS PLUS

TEMA/PODRUČJE KOJE POKRIVA PROJEKT

istraživanje i razvoj potencijalnih eko-inovacija u sustavima pročišćavanja komunalnih otpadnih voda

NAZIV PROJEKTA

Jačanje istraživačkog inovacijskog potencijala jadranskog prekograničnog područja putem zajedničkih istraživanja pod vodstvom Centra za istraživanje metala – METRIS

AKRONIM PROJEKTA

METRIS PLUS

SEKTOR

istraživanje i razvoj

IZVOR FINANCIRANJA (PROGRAM)

IPA Program jadranske prekogranične suradnje 2007. – 2013.

KORISNICI U ISTRI

Istarska županija,
Istarska razvojna agencija d.o.o. (IDA)

VRIJEDNOST PROJEKTA

UKUPNA VRIJEDNOST: 1.446.438,75 €

VRIJEDNOST ZA ISTARKE KORISNIKE: 909.749,00 €

TRAJANJE

ožujak 2011. – kolovoz 2014.

www.metrисplus.com

Cilj projekta je poboljšati istraživačko-inovacijske kapacitete jadranskog prekograničnog područja putem zajedničkih istraživačkih projekata te suradnje institucija u javnom, privatnom, akademskom i istraživačkom sektoru.

Specifični cilj projekta je ojačati znanstvene, tehnološke i istraživačke kapacitete prekograničnog područja u sektoru eko-inovacija te podržati inicijative koje razvijaju eko-inovativne tehnologije u sustavima pročišćavanja otpadnih voda.

Projekt se sastojao od niza analiza i proučavanja praktičnih primjera trenutnih tehnologija i uređaja u sustavima obrade otpadnih voda, koji se koriste kao eko-filtri u svim regijama uključenim u partnerstvo s ciljem sumiranja zajedničkih problema koji utječu na cijelo područje Jadrana. Temeljeno na prikupljenim podacima,

METRIS PLUS

Pilot-pročistač ostvaren ovim projektom omogućuje veću kvalitetu pročišćavanja voda u manjim, dislociranim sredinama te omogućuje daljnja istraživanja i razvoj u sektoru zaštite okoliša.

Tea Gobo
VODITELJICA PROJEKTA

partneri određuju strateške ciljeve u području istraživanja odnosno eko-inovacija trenutno korištenih tehnologija i uređaja.

Zajednički **pilot-projekt predložen u projektu bio je usmjeren na poboljšanje tehnologija u malim pročistačima otpadnih voda stvaranjem eko-inovativnog koncepta i prototipa posebnog pročistača napravljenog od metalnih dijelova.** Prototip je testiran u laboratorijskim uvjetima i na stvarnoj lokaciji.

Partneri: Istarska razvojna agencija, Istarska županija (Hrvatska), SVIM – Regionalna razvojna agencija Regije Marche (Italija), UIP – Sveučilišni studijski centar za razvoj i sveučilišni inkubator Primorja (Slovenija), SERDA – Sarajevska regionalna razvojna agencija (BiH), ALMA MONS – Regionalna agencija za razvoj malih i srednjih poduzeća, Novi Sad (Srbija).

Rezultati projekta

- » u suradnji s projektnim partnerima izrada pet studija koje analiziraju stanje u pet prekograničnih regija po pitanju obrade otpadnih voda i eko-inovacija te koordinacija prekogranične studije i izrada analize ukupnog stanja
- » formiranje prekograničnog tima stručnjaka za istraživanje i razvoj koji je pripremio metodologiju za provedbu pilot-aktivnosti
- » opremanje IDA-inog centra za istraživanje materijala METRIS visokosofisticiranom opremom s ciljem što efikasnije provedbe projektnih aktivnosti u segmentu proučavanja eko-inovacija u sustavima obrade otpadnih komunalnih voda
- » koordiniranje IDA-inog tima za istraživanje i razvoj iz METRISA radom prekograničnog tima vanjskih stručnjaka zaduženih za provedbu pilot-aktivnosti – pripremu i izgradnju pilot-pročistača otpadnih voda te testnu instalaciju i monitoring u autokampu Stupice u Premanturi
- » izrada web-stranice s informacijama o projektu i promotivnog DVD-projekta te ostalih promotivnih materijala koji su distribuirani tijekom završne konferencije projekta u lipnju 2014. godine

19 CLUSTER CLUB

TEMA/PODRUČJE KOJE POKRIVA PROJEKT
istraživanje i inovacije

NAZIV PROJEKTA
Poticanje klastera na Jadranu
u cilju razvoja gospodarstva

AKRONIM PROJEKTA
CLUSTER CLUB

SEKTOR
poduzetnička infrastruktura

IZVOR FINANCIRANJA (PROGRAM)
IPA Program jadranske prekogranične suradnje
2007. – 2013.

KORISNIK U ISTRI
Istarska razvojna agencija d.o.o. (IDA)

VRIJEDNOST PROJEKTA
UKUPNA VRIJEDNOST: 2.819.001,71 €
VRIJEDNOST ZA ISTARSKOG KORISNIKA: 255.800,00 €

TRAJANJE
ožujak 2011. – ožujak 2014.

Glavni cilj projekta je ubrzati i ojačati klaster-sustav i omogućiti razvoj i osnivanje novih inicijativa klastera na programskom području uključujući javnu upravu i znanstvene institucije. Cilj je i ojačati suradnju i inovacijski potencijal među državama putem organiziranih **B2B skupova na međunarodnim nautičkim sajmovima u Puli, Veneciji i Anconi.**

Provedeni su pilot-projekti: projekt izgradnje i renoviranja tradicionalnog broda trabakula vodećeg partnera Asocijacije gospodarskih komora Veneto u svrhu promoviranja projekta i suradnje među državama koje izlaze na Jadran, pilot-projekt mini marine u Beogradu, partneri su putem projekta financirali svu projektnu dokumentaciju, te **pilot-projekt izgradnje Tehnološkog inkubatora u Puli.** IDA je putem projekta uredila zgradu te osnovala novi Tehnološki inkubator

CLUSTER CLUB

Osnivanje i opremanje Tehnološkog inkubatora novi je impuls poduzetnicima početnicima. U kritičnom razdoblju pokretanja poslovnog pothvata poduzetnicima početnicima nedostaju sredstva, znanje i iskustvo koje u značajnom dijelu može nadomjestiti poduzetnički inkubator. Možemo reći da je naš primjer uspješan jer je Tehnološki inkubator popunjen šest mjeseci od početka poslovanja.

Edo Cetina
VODITELJ PROJEKTA

koji je već u prvoj godini poslovanja ostvario jako dobre rezultate tj. **svi dostupni prostori izdani su novim inovativnim tvrtkama koje uredno posluju.**

Partneri: Istarska razvojna agencija, Hrvatska gospodarska komora (Hrvatska), Asocijacija gospodarskih komora Veneto, Gospodarska komora Venecija, Gospodarska komora Pordenone, Gospodarska komora Ancona, Gospodarska komora Chieti, Gospodarska komora Campobasso, Gospodarska komora Brindisi (Italija), Općina Igoumenitsa (Grčka), Gospodarska komora Beograd, Gospodarska komora Leskovac, ALMA MONS – Regionalna agencija za razvoj malih i srednjih poduzeća, Novi Sad (Srbija), Gospodarska komora Tirana (Albanija), REZ – Regionalna razvojna agencija za regiju Centralna BiH (BiH).

Rezultati projekta

- » jačanje klaster-sustava i stvaranje baze klastera na programskom području
- » provedba pilot-projekata:
  - » projekt izgradnje i renoviranja tradicionalnog broda trabakula vodećeg partnera u svrhu promoviranja projekta i suradnje među državama koje izlaze na Jadran
  - » pilot-projekt mini marine u Beogradu, partneri su putem projekta financirali svu projektnu dokumentaciju
  - » pilot-projekt izgradnje Tehnološkog inkubatora u Puli
- » organizacija B2B susreta na sajmovima nautike
- » jačanje suradnje i inovacijskog potencijala među državama korisnicama programa

20 SEED

Speeding Every European Digital

TEMA/PODRUČJE KOJE POKRIVA PROJEKT
e-usluge i digitalna javna uprava

NAZIV PROJEKTA
Promicanje korištenja komunikacijskih
i informacijskih tehnologija

AKRONIM PROJEKTA
SEED

SEKTOR
informacijske i komunikacijske tehnologije

IZVOR FINANCIRANJA (PROGRAM)
Program potpore politikama informacijskih
i komunikacijskih tehnologija (PSP ICT)
unutar okvirnog programa
za konkurentnost i inovacije (CIP)

KORISNIK U ISTRI
Istarska županija

VRIJEDNOST PROJEKTA
UKUPNA VRIJEDNOST: 5.120.000,00 €
VRIJEDNOST ZA ISTARSKOG KORISNIKA: 273.670,00 €

TRAJANJE
siječanj 2012. – lipanj 2014.

www.seed-project.eu

Projekt SEED provodio je Upravni odjel za međunarodnu suradnju i europske poslove Istarske županije putem predstavničkog ureda u Bruxellesu.

Opći cilj projekta je poticanje **svih regionalnih dionika na korištenje e-usluga**, realiziranje i promocija učinkovitog i inovativnog alata da bi se pojednostavila interakcija između uprave i građana. Fokus je na mogućnostima **aktivnog sudjelovanja građana u procesu europskih integracija i financiranju projekata putem lokalnih, regionalnih i europskih fondova**. SEED je ujedno namijenjen i jačanju transparentnosti javne uprave i proaktivnoj komunikaciji s građanima. Sustav SEED-a prikuplja informacije s internetskih stranica i e-usluge javnih tijela i medija te ih prikazuje na ekranima i info-kioscima na strateškim lokacijama diljem Istre, ali i širom svijeta jer se sustav koristi i za prikazivanje i slanje informacija predstavničkog ureda u Bruxellesu.

Aplikacije u projektu SEED pomažu građanima pružajući im niz potrebnih informacija koje su im dostupne na mjestima gdje se često zadržavaju u svakodnevnom aktivnostima (u čekaonicama, knjižnici, na tržnici...).

U Istarskoj je županiji postavljeno sedam interaktivnih ekrana na lokacijama u Puli, Pazinu i Rovinju. U Puli su uređaji postavljeni u Gradskoj knjižnici, Čitaonici kluba umirovljenika, Sveučilištu Jurja Dobrile, zgradi tržnice i Općoj bolnici. U Pazinu je uređaj postavljen u Domu zdravlja, a u Rovinju u Zajednici Talijana. SEED također služi kao diseminacijska potpora svim međunarodnim i europskim projektima koji se provode u Istarskoj županiji, dok se zahvaljujući projektu unaprijedila web-stranica Upravnog odjela za međunarodnu suradnju i europske poslove www.istra-europa.eu te regionalna baza projekata. Štoviše, SEED je omogućio djelomično pokrivanje troškova te kadrovsko jačanje predstavništva u Bruxellesu. Za korištenje SEED-a građani imaju mogućnost interakcije putem ekrana koji su osjetljivi na dodir, na interaktivnim uređajima, ali i putem mobilnih uređaja odnosno pametnih telefona, koji su danas najkorištenije sredstvo komunikacije. Štoviše, svako računalo koje ima pristup internetu može biti uključeno u sustav informiranja projekta SEED. Nadalje, on se može koristiti i kao svojevrsni screensaver koji nakon određenog vremena mirovanja računala pokreće prikazivanje odabranih novosti i obavijesti.

Partneri: Istarska županija, Grad Rijeka (Hrvatska), Investigación y Desarrollo Informático, EIKON, S.L., Ajuntament de Quart de Poblet (Španjolska), Balkan Services, Općina Varna (Bugarska), Interfusion Services Limited, Općina Pegeia (Cipar), Regionalna uprava Pilsen (Češka), Općina Timisoara, Institut e-Austrija Timisoara (Rumunjska), Digitalni centar Ventspils (Latvija).

SEED je namijenjen jačanju transparentnosti javne uprave i proaktivnoj komunikaciji s građanima. Putem inovativne tehnologije SEED omogućuje širenje informacija o inicijativama javnih tijela i mogućnostima interakcije s njima na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i europskoj razini.

Dino Babić
VODITELJ PROJEKTA

Rezultati projekta

- » osiguravanje inovativnog instrumenta za oglašavanje vlastitih aktivnosti, novosti, događaja u javnim tijelima i upravi te podizanje svijesti građana o korištenju e-usluga
- » realiziranje i promocija učinkovitog i inovativnog komunikacijskog alata da bi se ojačala transparentnost te potaknula proaktivna i dvosmjerna komunikacija između javne uprave i građana
- » aktivno sudjelovanje građana u procesu europskih integracija i informiranje o europskim mogućnostima i inicijativama (programi, natječaji, oglasi, projekti...)
- » unaprjeđenje regionalne baze projekata te web-stranice Upravnog odjela za međunarodnu suradnju i europske poslove www.istra-europa.eu
- » promocija vrijednosti Istarske županije u predstavničkom uredu u Bruxellesu te djelomično pokrivanje troškova predstavništva

AdriGov

ADRIATIC GOVERNANCE OPERATIONAL PLAN

Projekt provodi Istarska županija u suradnji s partnerima:

Regija Molise (vodeći partner)

Regija Apulija

Regija Marche

Regija Veneto

Regija Abruzzo

Regija Emilia-Romagna

Informest

DUNEA - Regionalna razvojna agencija Dubrovačko-neretvanske županije

Općina Kotor

Regija Epir

Regija Skadar

Hercegovačko-neretvanski kanton

ISTARSKA ŽUPANIJA/REGIONE ISTRIANA
Upravni odjel za međunarodnu suradnju i europske poslove
Flanatička 29, HR-52 100 Pula

tel: +385 (0)52 352 177
fax:+385 (0)52 352 178
e-mail: interregiona@istra-istria.hr
www.istra-istria.hr
www.istra-europa.eu

NAKLADNIK
Istarska županija – Regione Istriana
Upravni odjel za međunarodnu suradnju i europske poslove

ZA NAKLADNIKA
Patrizia Bosich

UREDNIŠTVO
Ivana Dragišić
Antonija Babić
Antonia Dušman

IDEJNO OBLIKOVANJE I REALIZACIJA
Mara d.o.o. Pula

FOTOGRAFIJE
Duško Marušić Čiči
Goran Šebelić
Saša Miljević
arhiva Istarske županije

TISAK
Kerschoffset d.o.o. Zagreb

NAKLADA
1.000 primjeraka

rujan 2014.

This publication has been produced with the financial assistance of the IPA Adriatic Cross-Border Cooperation Programme. The contents of this publication are the sole responsibility of the Region of Istria and can under no circumstances be regarded as reflecting the position of the IPA Adriatic Cross-Border Cooperation Programme Authorities.

The European Union is made up of 28 Member States who have decided to gradually link together their know-how, resources and destinies. Together, during a period of enlargement of 50 years, they have built a zone of stability, democracy and sustainable development whilst maintaining cultural diversity, tolerance and individual freedoms.

The European Union is committed to sharing its achievements and its values with countries and peoples beyond its borders.

